

A CSERESZNYEVIRÁG KATOLIKUS

ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Nagykörű
2024

Tartalomjegyzék

Az óvoda jellemző adatai.....	4.
Törvényi háttér: Törvények, Rendeletek.....	6.
1. Bevezetés	
1.1 Intézményünk bemutatása.....	8.
1.2. A katolikus közoktatási intézményünk küldetése, pedagógiai sajátosságai.....	9.
1.3. Pedagógiai programunk alapelvei.....	10.
2. Katolikus gyermekkép óvodakép, pedagóguskép	
2.1. Katolikus gyermekkép.....	11.
2.2. Katolikus óvodakép, Védőszentünk.....	12.
2.3. Katolikus pedagóguskép.....	14.
3. Nevelési koncepció, felfogás.....	15.
4. Óvodai nevelésünk célja, feladatai- Pedagógiai programunk rendszerábrája	
4.1. Óvodai nevelésünk célja.....	18.
4.2. Alapfeladatok.....	21.
4.3. Általános nevelési feladatok.....	22.
4.3.1. A hitre nevelés erősítése.....	22.
4.3.2. Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés.....	26.
a, Befogadás időszaka.....	28.
b, Kapcsolatrendszerek.....	29.
4.3.3. Értelmi nevelés.....	32.
4.3.4. Anyanyelvi nevelés.....	34.
5. A katolikus óvodai élet megszervezésének elve	

5.1.	Óvodánk	személyi
feltételei.....37.		
5.2.		Tárgyi
feltételek.....37.		
5.3.	Az óvodai	élet
megszervezése.....39.		
5.3.1.		Heti
rend.....40.		
5.3.2.		
Napirend.....41.		
6. A katolikus óvodai élet tevékenységformái		
6.1.		Lelki
percek.....43.		
6.2.		Hitre
nevelés.....44.		
6.3. Játék.....		46.
6.4.		Verselés,
mesélés.....49.		
6.5.	Ének, zene, énekes	játék,
gyermektánc.....52.		
6.6.	Rajzolás, festés,	mintázás,
kézimunka.....56.		
6.7. Mozgás.....		59.
6.8.	Teremtett világ	tevékeny
megismerése.....64.		
6.8.1.	Matematikai	tartalmú
tapasztalatok.....70.		
6.9. Munka jellegű tevékenységek.....72.		
6.10.	A tevékenységekben	megvalósuló
tanulás.....74.		
6.11.	Néphagyomány ápolás	a nevelés
folyamatában.....77.		
a, Mindennapokhoz kapcsolódó gyermeki élet ünnepei.....79.		
b, Egyházi ünnepek, nemzeti megemlékezéseink, jeles		
napjaink.....79.		
7.	A gyermekek fejlődésének	nyomon
követése.....84.		

8. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére.....87.

9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelése

9.1. Különleges figyelmet igénylő gyermekek óvodánkban.....90.

9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja.....90.

9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek.....93.

9.1.3. Tehetséggondozás az óvodában.....94.

10. Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, szociális hátrányok enyhítését szolgáló feladatok.....96

11. Az óvoda kapcsolatai.....99.

11.1. Az óvoda és a család.....100.

11.2. Az óvoda és a Fenntartó, Egyházközség, Katolikus óvodák.....102.

11.3. Az óvoda és a Katolikus Pedagógiai Intézet.....103.

11.4. Az óvoda és az iskola.....103.

11.5. Az óvoda és a bölcsőde.....103.

11.6. Az óvoda és a köznevelési intézmények.....104.

11.7. Az óvoda és a Szakszolgálat, Szakértői bizottság.....104.

11.8. Az óvoda és a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat.....104.

11.9. Az óvoda és a civil szervezetek.....105.

11.10. Az óvoda és a Magyar Madártani Egyesület Jász-Nagykun-Szolnok megyei csoportja.....105.

11.11. Az óvoda és a Házi orvosi szolgálat védőnő, fogorvos.....105.

11.12. Az óvoda és a Községi Önkormányzat.....	105.
11.13. Az óvoda és a helyi Idősek Otthona.....	106.
Felhasznált irodalom.....	106.
Érvényességi nyilatkozat.....	107.
Legitimációs záradék.....	108.
Melléklet.....	109

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI:

Az intézmény alapításának ideje: 2012. szeptember 1.

Az intézményben a nevelő-oktató munka megkezdésének ideje:

2012.szeptember 1.

Az intézmény alapítója: Az Egyházi Törvénykönyv (CIC.802-806.) alapján az Egri Főegyházmegye Ordináriusa. 3300 Eger, Széchenyi u.1.

Az intézmény fenntartója: Egri Főegyházmegye, 3300 Eger, Széchenyi u.1.

A **fenntartói jogokat** az Egri Főegyházmegye megbízásából a Petrovay György Katolikus Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Neve: Petrovay György Katolikus Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Székhelye:5065 Nagykörű, Rákóczi út 22-24.

Az óvoda hivatalos neve: Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Az intézmény típusa: óvoda

Az intézmény OM azonosítója: 201781

Az intézmény adószáma: 18294932-2-16

Az intézmény feladat ellátási helyei:

Az intézmény székhelye: 5065 Nagykörű, Rákóczi út 22-24.- Petrovay György Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Telephely: 5065 Nagykörű, Május 1 út 7. Petrovay György Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda- Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Az intézmény **alapfeladata** a székhelyen és a telephelyen:

- óvodai nevelés
- a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Gyermekétkeztetés ellátásának módja: önálló főzőkonyhával nem rendelkezik, a gyermekétkeztetés külső szolgáltató igénybevételével történik.

Férőhelyszám:

- telephelyen 90 fő

Óvodai csoportok száma: 3 csoport

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet alapján az **intézmény vállalhatja:**

(Alapító Okirat szerint)

- enyhébb fokú mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott gyermek),
- érzékszervi fogyatékos (látássérült, hallássérült: kivétel a vak és siket gyermek),
- enyhén értelmi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos,
- a fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermek,
- több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos (kivétel: halmozottan mozgásszervi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos) gyermek,
- autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek.

Az intézmény **felügyeleti szerve:** Egri Főegyházmegye, 3300 Eger Széchenyi u.1.

Az intézmény vezetője:

Nagyné Baráth Ágnes

Az óvodai tagintézmény vezetője: *Gyulai- Farkas Edina*

Az intézmény jogállása:

A Magyar Katolikus Egyházon belül működő önálló jogi személy, képviselőre az intézmény vezetője jogosult.

Az intézmény **gazdálkodásával összefüggő jogosítványok:**

Az intézmény a Fenntartó által jóváhagyott költségvetés alapján önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik, teljes jogkörrel rendelkező vezetői felelősség mellett.

A gazdasági, pénzügyi, munkaügyi feladatokat az intézmény székhelyén látják el. Az intézmény az adott költségvetés kereten belül önálló bérgazdálkodást folytat, de a gazdálkodással összefüggő kötelezettséget a fenntartó jóváhagyása nélkül nem vállalhat.

Az intézmény feladatainak ellátását szolgáló **ingatlanok:**

5065 Nagykörű, Május 1 út 7. 783/2hrs 2698 m² óvoda

Az Intézmény vezetőjének kinevezési rendje: SZMSZ 4.3-ban foglaltak szerint

Működési engedély száma, kelte: JNB/08/00311-5/2014. 2014.07.10.

TÖRVÉNYI HÁTTÉR:

Programunk a 137/1996. (VIII.28.) számú Kormány rendelet értelmében, melyet a 255/2009. (XI.20.) Kormányrendelet, ill. a 363/2012. (XII.17.) EMMI Rendelet módosított, **az Óvodai nevelés országos alapprogramja** alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit. Szem előtt tartva az **1993. évi LXXIX. Köznevelési törvényt** valamint, az azt módosító 1999. évi LXVIII. számú, a 2003. LXI. számú, a 2006. LXXI. számú, a 2007. LXXIX. számú törvényt, a szakaszosan érvénybe lépő **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt** a közoktatás távlati fejlesztésének stratégiáját, a megyei és a fenntartói közoktatási koncepció irányelveit.

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:

Törvények:

- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról
- Az Egyházi Törvénykönyv (Szerkesztette, fordította és a magyarázatot írta Erdő Péter. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója Budapest,1985.)

Rendeletek:

- 137/2018. (VII.25.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet módosításáról
- Az 1. melléklet III. címe a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg
- Az 1. melléklet IV. cím Az óvoda kapcsolatai alcím 4. pontját a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-a iktatta be.
- Az 1. melléklet V. cím Verselés mesélés alcím 2. pontja a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.
- Az 1. melléklet V. cím Verselés mesélés alcím 7. pontja a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg
- Az 1. melléklet V. cím Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka alcím 1. pontja a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.
-
-
- Az 1. melléklet V. cím A külső világ tevékeny megismerése alcím 2. pontja a 137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.
- 23/1997. (VI.4.) számú MKM rendelet és az azt módosító 37/2000. (X.29.) rendelet a Fogyatékos gyermekek nevelésének irányelveiről
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 185/1999. (XII.13.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, amely a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendeletet módosítja
- 1/1998. (VII.24.) OM rendelet a kötelező felszerelési- és eszköz normáról
- 36/1999. (VIII.24.) OM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- 2003. évi CXXV. törvény az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség elmozdításáról

- 2007. évi I. tv. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet

A katolikus óvodai nevelési programot meghatározó egyházi dokumentumok:

- Biblia (Szent István Társulat, Budapest, 1973.)
- II. Vatikáni zsinat dokumentumai: Gaudium et spes, Gravissimum educationis momentum, Dei Verbum, Lumen gentium

„A hit alapja az emberi szívekben rejlő nagyon fontos esemény, ami nem engedi meglazulni az Istennel való szoros kapcsolatot. Ennek következtében a lélek képes olyan cselekedetekre, mint amit Jézus cselekedett az Ő tanítási időszakában.”

/ Forrás: Jézus a fény/

1.BEVEZETÉS

1.1 INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA

Nagykörű a Tisza partján, gyönyörű természeti környezetben fekvő község, lakóinak száma 1750 fő. A településen egyetlen háromcsoportos óvoda működik, mely a helybeli gyermekek mellett a csataszögi és hunyadfalvi gyerekek ellátásáról is gondoskodik.

Községünkben egy óvoda működik, amely Nagykörű központi részén található sétáló utcáján, az Önkormányzat a Művelődési ház, Bölcsőde szomszédságában található.

Pedagógiai programunk az Országos Alapprogramban meghatározott irányelvek alapján a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit figyelembe véve, valamint a Katolikus Óvodák számára készített segédanyag felhasználásával gyermekek testi, lelki szükségleteire épített helyi pedagógiai program.

Szeretetteljes légkörben, hatékony erkölcsi nevelést szeretnénk nyújtani az óvodánkba hozott gyermekeknek. Egyéniségüket önzetlen keresztény szeretetben alakítjuk, formáljuk. A mindennapok során segítjük, hogy legyenek egymással figyelmesek, udvariasak. Készségesen bocsássanak meg egymásnak és tanulják meg elviselni egymás hibáit és gyalúságait.

Hivatásunkat Krisztus tanítását elfogadó emberként végezzük, s ily módon az Egyház, a család és a társadalom javát szolgáljuk.

Az óvodánk pedagógiai hitvallása: A keresztény óvodai nevelés tükrében feladatunknak tekintjük a keresztény értékek követését, a hit csírájának elültetését, a gyermekek személyiségének tiszteletét, őszinte szeretetét.

Katolikus pedagógiai programunk fokozottan kiemeli a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását, az egészséges életre nevelést, valamint a tehetséggondozást. Kiemelt feladatunknak tekintjük az emberi és gyermeki értékek felfedezését, formálása, az Isten és embertársak szeretetét, a társadalmi és vallási kultúránk továbbvitelét, átörökítését a természeti, társadalmi környezetünk megismerését és védelmét, környezettudatos nevelés beépítését mindennapi életünkbe:

Felelősséggel tartozunk a teremtet világért: „A minden általa és érte teremtetett”

1.2. A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSE, PEDAGÓGIAI SAJÁTOSSÁGAI

A Római Katolikus Óvoda a nevelés legalsóbb szintjén, az óvodában kíván minőségi szolgáltatást nyújtani.

Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése alapvető magatartása, lelkiisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek. Ez a célja a katolikus óvodai nevelésünknek is. Katolikus missziós parancsunk: „Menjetek tegyetek tanítványommá...”

A gyermek nevelése elsősorban a családok joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Óvodánk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott pedagógiai alapelvek megvalósításával kívánja teljesíteni a „Zöld Óvoda” elvárásait is. Ennek megfelelően feladatunknak tekintjük a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Szeretnénk, ha a gyermekekben és szüleikben élethosszig tartó igény alakulna ki életvitelükre és közvetlen környezetük igényes alakítására, védelmére, amelyet a fenntartható fejlődés, a környezettudatos magatartásformálás alapozásával kívánunk kialakítani. A környezeti nevelés keretein belül a legfontosabb célunk, hogy a gyermekek közvetlenül minél több ismeretet szerezzenek környezetüktől, ezáltal a valóság spontán felfedezése után pozitív érzelmi viszony alakul ki a természettel és fokozatosan tanulja azok védelmét és az értékek megőrzését.

Segítjük a családokat a keresztény nevelés helyes értelmezésében, hogy az óvodai és családi nevelés egymást kiegészítve tölthesse be szerepét. Az ünnepeket úgy szervezzük meg, hogy minél barátságosabb együttlét legyen a szülőkkel.

Óvodánkban szívesen fogadunk nemcsak katolikus gyermekeket.

Óvodánk valamennyi dolgozója a kisgyerekekért tevékenykedik, hogy szükségleteiket mind jobban kielégítsük.

A mi intézményünkben oktató-nevelőmunka folyik, s az egészségesen fejlődő gyermek óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges szintet.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik tudnak szeretni, ki tudják mutatni a szeretetet.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére irányul oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

1.3. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK ALAPELVEI

Az Egyház a katolikus óvoda által, föl kínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolásait, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

A katolikus óvodánk pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vesszük:

- az Óvodai nevelés országos alapprogramját;
- az Egyházi Törvénykönyv ide vonatkozó részeit;
- a Katolikus egyházi dokumentumok nevelésre vonatkozó részeit;
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését végzi.
- A Zöld óvoda pályázat kritérium rendszerét és elméleti alapjait.

A nap minden fázisában a hívő keresztény világnézet megalapozásán, kiteljesedésén munkálkodunk. Legfőbb értéknek a szeretetet tartjuk minden emberi kapcsolatban.

Óvodánk valamennyi dolgozója egyetért azzal, hogy a nyugodt, szeretetteljes, derűs gyermekből lesznek kiegyensúlyozott, aktív és sikeres felnőttek.

Alapelveink:

- Szeretetteljes légkör: Gyermekek jogaiból, személyiségéből, szükségleteiből, aktuális fejlettségéből kiindulva nyugodt, családi, biztonságos, érzelmi kötődést segítő tevékenység kialakítása.
- Játékközpontúság: Egyéni fejlettséget figyelembe véve, olyan változatos tevékenységek biztosítása, amelyekben a gyerekek természetes kíváncsiságára építve, gazdagítjuk tapasztalataikat, élményeiket, a játék teljes eszköztára által.
- Érzelem gazdag nevelés és hozzáadott értékű nevelőmunka.
- Érzelmileg biztonságot nyújtó, nyugodt kreativitásra, önállóságra, önmegvalósításra ösztönző, élményekben gazdag, családi óvodai légkör megteremtése.

- Minél többoldalú folyamatos, egyénre szabott személyiségfejlesztés biztosítása, érzelmi, és erkölcsi nevelés élményekben gazdag óvodai élet kialakításával.
- Nyitottság és együttműködési készség, partnerközpontúság: Emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, segítségnyújtás, támogatás szükség szerint.
- Esélykompenzáció: A szociális hátrány kompenzálása integrációs programmal, sajátos nevelési szükséglet biztosítása integrált neveléssel, kisebbségi nevelés felhasználásával.
- Egymás tisztelete: A gyerekeknek mindenek feletti jogát tiszteletben tartva, minden eszközzel a prevenciót, az esélyegyenlőtlenség kompenzálását helyezzük előtérbe.
- Tapasztalati tanulás és sokoldalú képességfejlesztés: Minden kisgyermek önmagához mérten fejleszthető, nevelhető. A nevelő hatást gyakorló személyek empátiája, optimizmusa, mintaadása, célirányosan a gyermeki személyiség megismerésére, kibontakoztatására, fejlődésére irányuljon.
- Környezeti nevelés: A változatos, sokszínű tevékenységi rendszer segítségével a környezetre, természetre figyelő, védő, óvó, alakító magatartás megalapozása, készségek, képességek fejlesztése, ismertek bővítése. A zöld óvoda olyan intézmény, ahol mindenki tisztában van a fenntarthatóság gondolatával.
- A gyermekek nevelése életkorhoz igazodó, tevékenységközpontú módszerekkel zajlik (sok-sok játékos tevékenység, szenzitív módszerek, életközösségek terepi tapasztaltatása, élménypedagógia stb.) Óvoda képünkben megfogalmazott nevelési célunk, hogy fokozatosan kialakítsuk a Zöld óvoda működtetéséhez szükséges feltételrendszert és annak segítségével a mindennapi tevékenységeinket a környezettudatosság és természet szeretet hassa át. A szülők bevonása nélkülözhetetlen, hiszen a gyermekek szemléletformálása során a családok mindennapjaiba is értékként jelenik meg környezetünk védelme és a fenntarthatóság megvalósítása
- Hagyományörzés: A helyi népi kulturális értékek átadásával, a gyermekek értékrendjének formálása, érzelmi kötődésének megalapozása.

Alapelveink megvalósítása érdekében biztosítjuk:

- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkört
- a testi-, a szociális és az értelmi képességek egyéni alakítását

- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységeket.
- A gyerekek nevelése életkorhoz igazodó, tevékenységközpontú módszerekkel zajlik (sok-sok játékos tevékenység, szenzitív módszerek, életközösségek terepi tapasztaltatása stb.)

2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP

2.1. KATOLIKUS GYERMEKKÉP

*Krisztus örömhírének lényegét kell jó magként elültetni a gyermekben:
„Isten szeret engem és ezt a szeretetet akarom visszatükrözni életem során.*

A gyermekek egy része az óvodánkban szerzi meg első vallásos ismereteit, tapasztalatait, sajátosságaikból fakadóan fontos, hogy ne „elméletet” tanítsunk nekik.

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó az egész személyiséget fejleszti:

- vallási neveléssel, a keresztény értékek hordozásával
- egészséges életmód alakításával
- érzelmi neveléssel
- szocializáció biztosításával
- értelmi fejlesztéssel
- testi és lelki szükségletek kielégítésével
- anyanyelvi neveléssel
- környezettudatosságra neveléssel

Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Az eltérő fejlettség, a szociokulturális környezet, a szülők anyagi helyzete, származása semminemű hátrányos megkülönböztetést nem eredményezhet, a felnőttek minden döntésükkel a gyermekek

mindenekfelett álló érdekét tartják szem előtt, biztosítva minden gyermek számára az egyéni hozzáférést. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Nevelésünk befogadó, egyrészt folytatja a család nevelőmunkáját, másrészt figyelembe veszi a gyermekek fejlettségi szintjét, és annak a tükrében tervezi az óvodai fejlesztő feladatokat. Az eredményességet az önmagukhoz mért fejlődéssel preferáljuk.

Szeretnénk, ha a gyermekeink az óvodáskor végére testileg és lelkileg megfelelően fejlett, megfelelő ismeretekkel rendelkező, a további ismeretek befogadására nyitott, szociálisan, egészségesen fejlődő, tiszta szívű, érdeklődő, vidám, kiegyensúlyozott gyermekké válnának,

akik képesek rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra, tisztelik és megbecsülik az.

2. 2. KATOLIKUS ÓVODAKÉP

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Óvodánk nevelési célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Nevelő tevékenységünk során a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi, lehetővé téve a gyermek személyiségfejlődését, egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

Az óvodai mindennapokban gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és

a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Katolikus óvodánk védőszentje:

Árpád-házi Szent Erzsébet mindazt, amit csak birtokolt — fiatalságot, kedvességet, szeretetet, vagyont — a szegények javára fordította. Nem szánakozásból segítette a szegényeket, hanem

igazi emberbaráti szeretetből. Hiszen ezt jelenti a valódi szolgálat: segítsünk azoknak, akiknek segítségre van szükségük. ” aki azok közé a szentek közé tartozik, akiknek sugárzása nem csökken, fénye minden kor minden emberének világít.

Árpád házi Szent Erzsébet

Óvodánkban a gyermekeket tisztelet, szeretet és elfogadás veszi körül, ahol a szeretet több, mint egy érzés: amikor szeretünk másokat, akkor segíteni is akarunk, amikor pedig segítünk egymásnak, akkor Istent szolgáljuk.

Pozitív pedagógiai modellt állítunk a gyermekek elé, hiszen a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással, ahogyan a hétköznapiakban viselkedünk és gondolkodunk.

A szülőkkel – elismerve a családi nevelés elsőbbségét – egymást segítő, tartalmában gazdag kapcsolatot működtetünk. Óvodánk nyitott, a szülők számára biztosítjuk, hogy szervezett programjaink által betekinthesse a gyermekeik óvodai életébe.

Tevékenységi formáinkban szerepeltetjük néphagyományainkat és szokásaink továbbörökítését.

Az utóbbi évek tapasztalatai alapján egyértelműsíthető, hogy a környezettudatosság kialakítására a környezeti nevelés fontosságára különös hangsúlyt kell helyeznünk óvodánkban. Célunk, hogy fokozatosan kialakítsuk a megfelelő feltételrendszert és annak segítségével a mindennapi tevékenységeinket a környezettudatosság és természet szeretet hassa át. Ezt a feladatot a családok bevonásával kívánjuk megvalósítani, hiszen a gyermekek szemléletformálása során a családok mindennapjaiba is értékként jelenik meg környezetünk védelme és a fenntarthatóság megvalósítása.

2.3. KATOLIKUS PEDAGÓGUSKÉP

Óvodai életünk során mintát, értékrendet tárunk a gyermek elé. Az óvoda minden dolgozója magáénak vallja a keresztény emberi értékeket, és saját életvitele magával hordozza azt.

Alapelveink, a gyermek és óvodakép megvalósításához elengedhetetlenek tartjuk a pedagóguskép megfogalmazását. . Az óvodapedagógusok innovatív – pedagógiai törekvései, pedagógiai nézetei, értékrendjük és módszertani szabadságuk a gyermekek teljes személyiségének kibontakoztatásának elősegítését szolgálja.

Nevelőtestületünk hitvallása szerint fontos, hogy minden óvodapedagógus harmonikus, autonóm személyiséggel rendelkezzen.

Az óvodapedagógus alapvető feladata, hogy maximálisan biztosítsa a gyermek alapvető szükségletét, az érzelmi biztonságot. Úgy szervezi az óvodai környezetet – személyi és tárgyi feltételrendszert -, hogy az hatásrendszerével elősegítse minden gyermek számára az optimális fejlődési folyamatot. Ezt a Zöld Óvodai értékek átadásánál is fontosnak tartjuk. Az általános elvárások közül – tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, szeretetteljesség, következetesség – kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, vagy sajátos nevelési igénye kielégítésében, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában. Ezeket segítenek megvalósítani a Zöld Óvodai tartalmak is.

Ennek megfelelően nálunk a jó óvodapedagógus:

- elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell értékű
- megszólítható, tudatos, kezdeményező

- személyiségvonásaiban megjelenik a gyermekszeretet, gyermekismeret, a különbözőségek megértése és elfogadása
- tetteiben érezhető a tisztelet, hitelesség, a tapintat és az empátia
- közvetíti a magyar népi kultúra átörökítésének alapvető értékeit
- a gyermekek fejlesztéséhez egyéni módszereket alkalmaz, a képességterületekre épülő, egyénre szabott tervezés által tudatosan végezi a differenciálást
- nevelési tevékenysége tudatos, abban a hagyományörzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik
- a családokkal való együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait
- nyitott, a katolikus hit irányába, képviseli a keresztény értékrendet
- szűkebb és tágabb környezetéért felelős magatartásával a fenntartható életmód megalapozására törekszik a rábízott gyermekek körében a családok fokozatos bevonásával, szemléletformálásával.
- minden óvodapedagógus harmonikus, autonóm személyiséggel rendelkezzen. hagyománytisztelő és környezettudatos magatartást tanúsító pedagógusok, akik tisztában vannak a fenntarthatóság gondolatával.

3. NEVELÉSI KONCEPCIÓ, FELFOGÁS

Az óvodánk pedagógiai hitvallása:

A keresztény óvodai nevelés tükrében feladatunknak tekintjük a keresztény értékek követését, a hit csírájának elültetését, a gyermekek személyiségének tiszteletét, őszinte szeretetét.

A hitre nevelés meghatározza mindennapjainkat. Mind emellett nevelési felfogásunkat erősen befolyásolja a népi hagyományaink átörökítése, a természeti értékeink megóvása, szűkebb és tágabb környezetünk megismerése, a családok tisztelete, valamint az a hitünk, hogy az óvodás korú gyerek személyiség jegyeinek fejlesztését az "érzelmein át" történő nevelés segíti a leghatékonyabban.

Zöld Óvodai értékek átadása:

Az óvoda légköre, "pedagógiai klímája" kialakításánál arra törekszünk, hogy a gyermekeket elfogadó, szeretetteljes megerősítő légkör vegye körül. Az óvodában dolgozók közösen megfogalmazott és elfogadott általános érvényű szabályzók betartásával egy olyan belső szokásrendszert alakítanak ki, amely derűs összhangot, biztonságot áraszt. Magatartásunk tükrözi a gyermek és a szülő a környezetünk iránti tiszteletet. A környezetismereti nevelés

terén óvodánk nevelőtestülete nyitott, érdeklődő, aktív, kreatív. Az általános elvárások közül – tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő, támogató attitűd, szeretetteljesség, következetesség – kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, vagy sajátos nevelési igénye kielégítésében, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában. Ezeket segítenek megvalósítani a Zöld Óvodai tartalmak is.

Népi hagyományaink átörökítése:

Hagyományápoló tevékenységeink során az általunk nevelt gyerekek nép és hazaszeretete mélyből fakadó és hiteles lesz. Az óvodáskorú gyermekeknek joga van ahhoz, hogy a nemzetét éltető hagyományokat megismerje, ezekről pozitív élményeket szerezzen és ez által hiteles és követendő mintákat kapjon. A régi idők emberének életét meghatározta a család és a természet szeretete. A hagyományőrzéssel nem a régi időket akarjuk visszahozni, hanem megmenteni belőle azt, ami érték. Az értékek megőrzésén túl, átadni, újra élővé szeretnénk tenni őket. Mert ezek az értékek mai világunkban is követendőek és ezeknek az értékeknek a hiányát érezzük legjobban.

”Azt a láthatatlan szervezőerőt, amely a legrégebbi időkben az emberiség megmaradásának egyik legfontosabb feltétele volt, amely kényszerítette eleinket egymás szájáról lesni a szót, egymás kezét figyelve megtanulni a mozdulatot, hagyománynak, idegen szóval tradíciónak nevezzük.” (Kósa, Szemerényi, 1975).

Meggyőződésünk, hogy a kisgyermekkorban a **cselekvéssel szerzett tapasztalatok, érzelm dús élmények** hatnak a felnövekvő egyén cselekedeteire. Ismeretei bővülésével később érti meg, dolgozza fel, amit kapott, és közben van hova visszakapcsolnia azokat. Erkölcsi, esztétikai értékrendszere kialakul, a szükségletek további cselekvésre készítetik. Felnőtt korában a néphagyomány-ápolás igénye, már, mint magasabb rendű szükséglet jelenik meg.

Életrend: Környezetét védő és hagyományait tisztelő szemléletű nevelésünk áthatja, óvodai mindennapjainkat ahol biztosítjuk a gyerek életkori sajátosságainak megfelelő *optimális környezetet*. Programunkban az optimális környezet - a tárgyi és személyi feltételeken túl - egy gyermekközpontú életrendet jelent.

Az életrend elemei:

- a rugalmas, integrált napirend,
- a differenciált bánásmód,
- az érző, alkotó nevelőtestület,
- a nevelésben együttműködő családi-óvodai közösség.

Ebben az életrendben a gyerek központi tevékenységformája a játék. A gyerek a játék által fejlődik és fejleszthető, amit néphagyományörző programunk gazdag eszköz és hatásrendszere teljesít ki.

Ez az összetett hatásrendszer a játékban a gyereket változatos érzékszervi ingerekhez, tapasztalatokhoz juttatja, erősíti az utánzás, a spontán tanulás lehetőségeit. A sokszínű

tevékenység rendszer gazdagítja a gyerek nyelvi kifejező eszközeit, fejleszti értelmét és gondolatvilágát, befolyásolja a gyermek érzelmi életét és kedélyállapotát. Ez maga a tanulás.

Az óvoda légköre, "pedagógiai klímája": A gyermeket elfogadó, szeretetteljes megerősítő légkör veszi körül. Az óvodában dolgozók közösen megfogalmazott és elfogadott általános érvényű szabályzók betartásával egy olyan belső szokásrendszert alakítanak ki, amely derűs összhangot, biztonságot áraszt. Magatartásunk tükrözi a gyermek és a szülő a környezetünk iránti tiszteletet. Egész lényünk példát mutat, viselkedésünk mintát ad. A környezettudatos magatartás kialakítása és formálása a gyermekek körében kiemelt feladat a természetes megtapasztalás által.

Alkotó együttműködés a családokkal: A szülők bevonása nélkülözhetetlen, hiszen a gyermekek szemléletformálása során a családok mindennapjaiba is értékként jelenik meg környezetünk védelme és a fenntarthatóság megvalósítása, népi kultúránk megismerése. Ez megmutatkozik a családok mindennapjaiban, ünnepnapjaiban, együttműködő, cselekvő részvételükben. *Fontosnak tartjuk*, hogy a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet (család, óvoda) összhangja megteremtődjön, amellyel kiegészíti és teljessé teszi a gyermeki személyiség kibontakozását.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJAI, FELADATAI

A program az *"Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja"* szellemében fogalmazza meg a *helyi sajátosságokat* is tükröző nevelési célokat, feladatokat (1. sz. ábra).

4.1. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA:

- Keresztény kultúránk és magyarságunk hagyományainak feltárása a gyermeki személyiség harmonikus testi, szellemi, érzelmi fejlődésének elősegítése, gazdagítása, képességek kibontakoztatása, melyek biztosítják a gyermekek közösségi életre történő felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetű és a tehetségígéretes gyermekek differenciált fejlesztését, fejlődésének segítségét.
- Mindazt az értéket és szépséget, amit évmilliókon át a természet ránk hagyott, feladatunk megőrizni, védeni, fejlődni, az életünket jobbá tenni, a gazdálkodásunkat, a környezetünk védelmét és a másokért érzett felelősségünket egyszerre megvalósítani. Ez a fenntartható fejlődés, melynek megvalósítása (természeti, környezeti értékeinknek
- védelme és tisztelete, a helyes, környezettudatos magatartásnormák megteremtése és meghonosítása) mindannyiunk közös érdeke. A változatos, sokszínű tevékenységi rendszer segítségével a környezetre, természetre figyelő, védő, óvó, alakító magatartás megalapozása, készségek, képességek fejlesztése, ismertek bővítése kiemelt intézményi célunk.

További törekvésünk, hogy a közös cselekedetek folyamatában a gyerekekben alapozódjanak meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre, majd az iskolai életmód elfogadására:

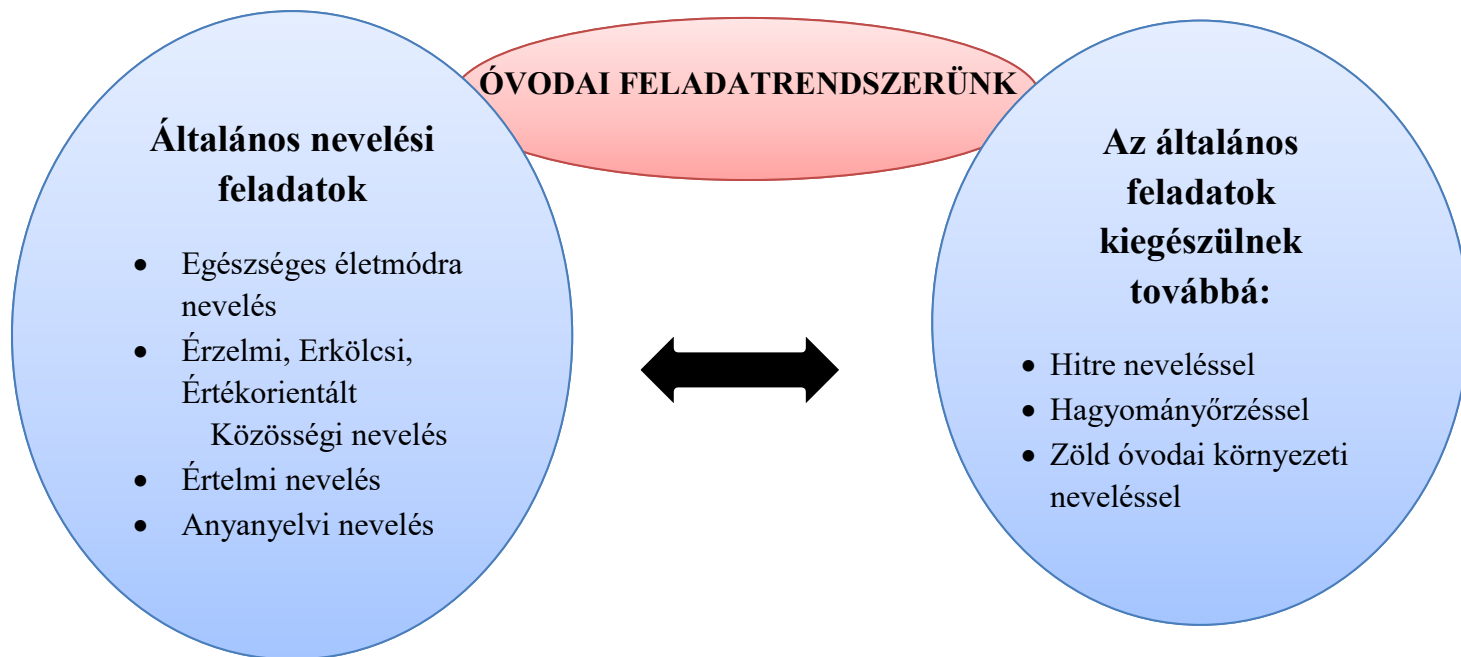
- biológiai érettség: nagy- és finommotoros mozgás-, egyensúlyérzék-, térirány-, vizuális észlelés fejlesztése, auditív információk feldolgozása, keresztcsatornák fejlesztése (vizuális – tapintásos, vizuális – auditív, vizuális – kinezetikus, auditív – taktilis, interperszonális működés, szem – kéz, szem – láb koordináció),
- szociális érettség: érzelmi, akaratilag élet formálása, magatartás-, viselkedéskultúra, társas kapcsolatok fejlesztése, felnőttekhez és a tanuláshoz való pozitív viszony alakítása, teljesítményen keresztül történő „én érvényesítés”, önállóság fejlesztése, a feladattudat-, feladattartás-, önálló helyzetmegoldásokra való képesség kialakítása,
- pszichikus érettség: beszédképesség, figyelem, emlékezet, gondolkodás, kreatív képzelet életkornak megfelelő fejlesztése.

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül. – az egészséges életmód alakítása,

– az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,

– az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Mindezen nevelési területek szorosan összefüggnek egymással a mindennapi óvodai életünkben. Katolikus óvodaként pedagógiai munkánk keretét a **katolikus nevelés** szellemiségének képviselete adja. Zöld óvodaként programunk m á s i k fontos kiindulópontja, hogy a **környezeti nevelés** és a **hagyományőrzés** érzelmeket kiváltó hatásából fakadóan az **érzelmi, erkölcsi nevelés** mindhárom területet áthatja. A gyerek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése az **anyanyelvi neveléstől** szintén elválaszthatatlan. A zöld óvodai program külső megjelenítése és tartalma egyaránt lényeges. Nevelőtestületünk elkötelezettsége kihat a megvalósítás folyamataira. Óvodai dokumentumainkban egyre szélesebb körben kerülnek megfogalmazásra a fenntarthatóságra nevelés elvei az ez alapján folyó nevelőmunka jellemzői, a környezet-és egészségtudatosságra nevelés céljai, feladatai területei. A helyi óvodai nevelési célok, feladatok megfogalmazásában a természet- és környezetvédelmi feladatok kiemelten szerepelnek helyi adottságaink figyelembevételével.

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK RENDSZERÁBRÁJA

NEVELÉSÜNK CÉLJA

ALAPFELADATOK

- Hitre nevelés

ÁLTALÁNOS FELADATOK

- Egészséges életmódra nevelés- Zöld óvoda
- Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés
- Értelmi nevelés és nevelés
- Anyanyelvi nevelés

A tevékenység kerete:

NÉPHAGYOMÁNY ÁPOLÁS
KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

TEVÉKENYSÉGEK

- Lelki percek
- játék
- verselés, mesélés
- ének-zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- teremtet világ tevékenyei, természeti környezetünk tudatos megismerése, óvása
- munka jellegű
- tevékenységben megvalósuló tanulás
- Néphagyomány ápolás- egyházi ünnepek jeles napok

- Gyermek fejlődésének nyomonkövetése
- A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése
- Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok
- Az Óvoda kapcsolatai

4.2. ALAPFELADATOK

4.2.1. A HITRE NEVELÉS ERŐSÍTÉSE:

Katolikus óvodánkban kiemelt feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék a szereteten alapuló értékrendet, az egymásra való odafigyelés fontosságát, s rácsodálkozzon a teremtett világ szépségeire. Mindezt szeretettéjes légkörben tapasztalják meg, ahol az óvodapedagógusok és a szülők igyekeznek hatékonyan együttműködni a gyermek érdekében.

Célunk:

- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során,
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekekben,
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermekek által a családba,
- A legfőbb erények a felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése,
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, szentek tisztelete,
- A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).

Feladataink:

- Az erkölcsi és vallási nevelés kiemelt feladatunk, amely a lelki percek témáiban valósul meg napi rendszerességgel, kötelező formában
- A keresztény családi nevelés segítése a szülők felé.

A keresztény nevelés magába foglalja minden emberi cselekedet, érzelem, családi- és társadalmi élet tevékenységének összességét, azért, hogy azokat rendezze, értékesítse és felemelje.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Katolikus nevelésünk azon területei, melyek az óvodai mindennapokban az óvónők által kerülnek közvetítésre:

- Szép magyar beszéd elsajátítása, választékos tiszta kifejezések: sok vers, bibliai példabeszédek hallgatása, élményeik elmondása

- A hitoktató által tanított vallásos énekek gyakorlása, a népi játékok, dalok mellett egyéniségük és lelki kulturáltságuk kibontakoztatása.
- A szülők ismereteinek gyarapítása az óvoda keresztény szellemiségű nevelésével kapcsolatban.

Óvodánkban dolgozói elvárás, hogy a keresztény nevelés terén is példaképek legyenek gyermekeink számára. Fontos, hogy maximális mértékben együttműködjenek a hitoktatóval (pl. a vallási foglalkozásokon és ebéd előtt és után közösen imádkozunk, ünnepeinkbe beépítjük a vallási tartalmú dalokat, verseket...).

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képesek a jó és rossz megkülönböztetésére
- Cselekedeteikben a jóra való törekvés megfigyelhető
- Kialakul bennük a hála és a megbocsátás érzése
- Vallási élményeiket egymással is megosztják, ábrázolási tevékenységeikben kedvük szerint felelevenítik, feldolgozzák.

4.3. ÁLTALÁNOS NEVELÉSI FELADATOK:

4.3.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészségnevelés érdekében kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn, míg az időjárás engedi, a tornafoglalkozásokat is itt tartjuk. Amint az idő rosszra fordul, a tágas, minden igényt kielégítő tornatermünkbe szervezzük a mozgásos foglalkozásokat. Szerencsés helyzetünket kihasználva, a közeli Tisza gátra és erdőbe szervezett természetgyűjtő növény- és állatvilág megismerő sétákkal, kirándulásokkal színesítjük napjainkat.

Célunk:

A teljes körű egészségfejlesztésünk célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A mindennapos működésünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján az átfogó egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra,

Testi- lelki egészség: törekszünk a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, tudatosítjuk a gyermekeinkben, hogy az egészség érték, tenni kell érte.

Feladataink:

- Az egészségnevelés során figyelembe vesszük a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait elsődleges a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- Kialakítjuk a helyes életritmus, a táplálkozás, a testápolás, a tisztálkodás az öltözködés, a mozgás, edzés, a pihenés és az alvás szokásrendszerét és elmélyítjük, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel összefüggő készségeket, képességeket.
- Az egészséges életmód, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír- tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- a vitaminsaláta, a savanyítás és a befőzés technikájának megismertetése
- az óvoda kertjében konyhai növények termesztése, begyűjtése és fogyasztása, valamint egyéb felhasználásuk megismertetése.
- komposztáló használata
- szelektív hulladékgyűjtés
- Az ezen alapuló gyermeki szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot az egészség óvása, megőrzése érdekében.
- A testi szükségletek kielégítésével megalapozzuk jó közérzetüket, ami minden egyéb tevékenység végzéséhez szükséges és a betegségek megelőzéséhez vezethet

- Amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátását is biztosítjuk
- Olyan szervezeti kereteket, formákat (házirend, heti rend, napirend), lehetőségeket nyújtunk a mindennapokban, amelyek a természetes mozgásigény kielégítését és az egészséges életmód kialakulását szolgálják. Nevelési gyakorlatunkból kiindulva napirendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra.

Főbb területek:

Testápolás:

Minden gyermekkel megismertetjük a tisztasági eszközöket, azok használati módját.

A beszoktatás ideje alatt közösen végezzük a teendőket. Tisztálkodási eszközeit jellel ellátva, megfelelő magasságban helyezzük el. Mosakodás, kéztörlés, fogmosás, fésülködés, WC használatánál biztosítjuk a felnőtt jelenlétét mindaddig, míg nem biztosak a szükséges szokások sorrendjében.

A gyermekeket szükségleteik jelzésére és azok bármikor történő kielégítésére szoktatjuk.

Öltözködés:

A szülőkkel együttműködve az időjárásnak, külső-belső hőmérsékletnek megfelelő, célszerű, kényelmes ruha és cipőviselést ajánlunk.

A gyermekek önállóságának fejlődését elősegítjük a sorrendiség és a szükségesség gyakoroltatásával. Figyelembe vesszük egyéni eltéréseket, öltözködési tempójukat.

Fontosnak tartjuk az óvónő és a dajka személyes példáját, megjelenését.

Étkezés:

Megismertetjük a gyermeket a kulturált étkezés illemszabályaival. Biztosítjuk számukra a megfelelő eszközkészletet. Az étkezési szokásokat, érzékenységet megismerve, tapintatosan ösztönözzük az ételek elfogyasztására. A napi tápanyagszükséglet (pl. folyadék fogyasztása a nap bármely szakaszában) kiegészítésére és annak változatossága érdekében rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket az óvodai étrendről. Megfelelő ismereteket biztosítunk az egészséges és egészségtelen, természetes és mesterséges élelmiszerek elkülönítésére.

Testi nevelés, mozgásigény kielégítése:

Napirendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésére, a szabadban való tartózkodásra. a mindennapi szabad mozgásokhoz biztosítjuk a megfelelő mozgásfejlesztő szabadtéri játékokat, speciális mozgást igénylő játékszereket.

- kötélletra, mászóakák, egyensúlyérzék fejlesztő udvari játékok, tornaszerek
- különböző méretű labdák, kosárlabdapalánk, focikapuk, tollaslabda, szivacs labdák.

Az eszközöket megfelelő felügyelet mellett, egyéni képességeik és bátorságuk szerint használják gyerekeink. Kiemelt feladatunk a rendszeres mindennapi testnevelés megszervezése a mozgásos, ügyességi és sport játékok, tájmegismerő túrák, kirándulások megkezdésével.

Egészségvédelem, edzettség, biztonságos környezet:

Az egészséges életmód jó szokásainak megalapozása egyben a gyermekek megóvását is segíti. Fontosnak és elengedhetetlennek tartjuk a higiéniai szabályok betartását, gyakori szellőztetést, portalanítást, fertőtlenítést, a gyermekek bevonásával környezetük tisztántartását. Betartjuk a balesetvédelmi előírásokat.

Pihenés:

Alváskor enyhe sötétítéssel, dúdolással, halk énekléssel, mese-, illetve zenehallgatással teremtjük meg a pihenéshez, alváshoz szükséges feltételeket. A csendes hangvétel, a kedvenc alvójáték, az otthonhoz kapcsolódó tárgy erősíti a gyerek biztonságérzetét.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az eredményes egészségügyi szokások kialakításához megfelelő eszközök, felnőtt minta biztosítása, együttműködés összehangolása, segítségnyújtás.
- A fokozatosság biztosítása megfelelő tapintattal, szelíden.
- A tisztaság iránti igény megalapozása, a testápolási szokások elfogadtatásával.
- Megfelelő toleranciával a gyermekek egyéni igényeinek figyelembe vételével a legoptimálisabb környezetet megteremtése.
- Az egészséges életmód kialakításához szükséges segítő tevékenységek megbeszélése a dajkákkal.
- A szülők felé az intézmény egészség megőrző értékrendjének megfelelő közvetítése

A nevelőmunkát segítő feladata:

- A gondozásban nagyon fontos a dajka, pedagógiai asszisztens, és a gyermek között kialakuló meghitt, közvetlen, megértő kapcsolat megléte.
- Szükséges, hogy megfelelő toleranciával kezelje a gyermek bármely problémáját.

- A megfelelő higiéniai feltételeket a lehetőségekhez mérten maximálisan biztosítja.
- Séták, kirándulások alkalmával is a csoportban segítenek.
- A kulturált étkezési feltételek megteremtésében és a megfelelő eszközhasználat kialakításában is segítenek.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Szokásukká vált a rendszeres, gondos tisztálkodás
- Fogápoló eszközeit önállóan használják
- Önállóan, igény szerint – naponta többször – fésülködnek
- A WC-t és a WC papírt a szokásoknak megfelelően önállóan használják
- A zsebkendőt igény szerint önállóan használják
- Étkezés közben kulturáltan viselkednek, ügyelnek az asztal rendjére
- Helyesen használják az evőeszközöket (kanalat, villát)
- Önállóan szedik a levest és töltik a vizet a kancsóból
- Ízlésesen, esztétikusan terítnek
- Ismerik a vitaminfogyasztás fontosságát, egyéni ízlésük szerint szívesen fogyasztanak zöldséget és gyümölcsöket
- Helyesen, megfelelően sorrendben öltöznek, vetkőznek, ruhájukat rendbe rakják
- Igénylik a szabadban szervezett mozgásos tevékenységeket

4.3.2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS:

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. Óvodapedagógusaink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy megismerjék és elfogadják a gyermeket, mint egyént (egyedi személyt és szociális lényt). Egyik fő feladatuknak tekintik a testi-, lelki egyensúly megteremtését, helyreállítását a természeti és népi értékek gazdag eszközrendszerével.

Célunk:

- Szociális képességek fejlesztése: Érzelmi, közösségi nevelés; az összetartozás és együttműködés érzésének erősítése, érdeklődés a teremtett világ iránt. Szociális érzékenység (azonosulási készség fejlesztése).
- Közösségben gondolkodás, konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi állapot fejlesztése által.
- Az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása, amelyek által alapozódnak a szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, akarati tulajdonság jegyek
- "Kiegyensúlyozott, boldog gyerek - állapot" létrehozása.

Egy gyermek személyiségének pozitív irányba történő fejlődésének meghatározója az, ha vonzó példát lát maga előtt, - legyen az szülő vagy pedagógus - hisz a gyermek utánozva tanul. Tehát a felnőtt személyes erkölcsi példája elengedhetetlen. Fontos, hogy a felnőtt legyen következetes, így segíti a gyermekben a belső gátlások kifejlődését. Az önuralom elengedhetetlen a helyes társadalmi cselekvés végrehajtásához.

A szabályok tanulása, a hozzájuk való alkalmazkodás sok időbe telik. A gyermek kicsi korától kezdve olyan szeretne lenni, mint a felnőtt, s miközben azonosul vele, fokozatosan átveszi a legfontosabb értékeket, szabályokat, normákat.

Feladataink:

- gyermek – gyermek, gyermek-felnőtt (alkalmazotti közösség), felnőtt – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- a türelem, szociális érzékenység formálása;
- az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése;
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- az önfegyelem, fegyelem udvariasság elsajátíttatása;
- a szokás- és normarendszer megalapozása;
- a szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete.

- a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja.
- a fenntarthatóság pedagógiájának tudatosabbá tétele, gyakorlatban való beépítése az óvodai mindennapokban, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be. A családi háttér ismeretében törekszünk megismerni, megérteni a gyerek érzelmi megnyilvánulásait. Alkalmat és lehetőséget teremtünk a gyermek pozitív érzelmeinek kiváltására.

Fontos, hogy képessé váljunk saját érzelmi kifejezőmódunkat hitelessé, sokszínűvé tenni, és a gyermeki érzésvilágba való beleélési képességünket fejleszteni. Átérezzük, hogy a gyerek-óvónő és a gyerek-gyerek viszonyát az együttes tevékenységek élményei határozzák meg. Ennek tudatában alakítjuk a gyerekek erkölcsi érzelmeit: szeretet, barátság, tisztelet. Formáljuk erkölcsi tulajdonságaikat, mint például a tettekre készség, együttérzés bátorság, stb. Az óvónő a gyerek intellektuális érzelmeit, - a kíváncsiságot, a rácsodálkozást, a felfedezést, a sikert, az aktivitást – a néphagyományörzés és természetszeretet hatásrendszerével tudatosan ébren tartjuk, fejlesztjük.

Törekszünk arra, hogy a gyermekek elfogadó magatartása a társakkal kapcsolatban egyre inkább érvényesüljön és óvónői feladatunk, hogy a csoportban felmerülő konfliktusokat, azok okait felismerjük, helyesen értelmezzük és hatékonyan kezeljük. Konfliktushelyzetben a gyermekeket a konfliktusok kompromisszumos megoldására ösztönözzük.

Katolikus nevelésünk alapja a közösség. A gyermek a családból érkezve egy új közösség tagja lesz, átéli az együttlét, az együtt tevékenykedés örömeit. A szocializáció során a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben. A közös élmények, a tevékenységek állandó körforgása, a megerősítő szeretet kialakítják a gyerek biztonságérzetét. A gyerek pozitív szocializálódását derűs, jóindulatú felnőttek segítik. Az óvónő a nevelési eszközeit tudatosan gazdagítja a hagyományápolás érzelemfokozó eszközeivel.

Tartalma:

Mindennapjainkat úgy tervezzük, szervezzük, hogy az fokozza a közösségbe tartozás érzését. Óvodai közösségi életünkben így nagy jelentőséget tulajdonítunk a közös élményeknek, amelyeket a különféle tevékenységeink során élhetünk át a gyermekekkel. Rendszerezsek a közös élményt nyújtó Öko túrák, séták, kirándulások, bábszínház, templomlátogatás, amikkel gazdagítjuk a játék tartalmát, lehetőséget nyújtunk a megismerésre, tapasztalatszerzésre. Kihasználjuk a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket, amelyek során a gyermekek elsajátítják a helyes viselkedési normákat és kommunikációs készségeket.

a) befogadás időszaka

Az óvodához, a társakhoz, az óvó nénikhez, dajka nénikhez fűződő kapcsolatok kialakítása a beszoktatással kezdődő folyamat.

Az óvodai felvétel feltételei:

Abban az esetben nyerhet felvételt a gyermek,

- ha a 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti,
- ha az óvodába lépéskor alakulóban van szobatisztasága, ha szükségét jelzi,
- ha önállósága kialakulóban van étkezés terén.

A befogadás célja:

- Az otthonos, biztonságot nyújtó környezet teremtésével érzelmi biztonság kialakítása.
- Érezze jól magát a gyermek az óvodában, ezáltal a szülő bizalmának elnyerése.

A befogadás kötelező szabályai:

Minden korcsoportban szükséges 3-4-5 éveseknél is.

- Előzetes családlátogatás a szülők beleegyezése esetén a törvénynek megfelelően, a befogadást megelőzően történjen.
- A befogadás mindig a csoportban dolgozó két óvónő és dajka egésznapos tevékenysége
- A befogadás a fokozatosság elvét betartva folyamatosan, az anya részvételével történik, így az anya (szülő) biztonságot ad gyermekének és megismerheti az óvoda belső életét, a gyermekek napirendjét, szokásait.
- A gyermek érdekében az óvónő vállalja fel az adódó konfliktushelyzet megoldását, így a szülő számára szolgáljon mintául, ezzel segítve a partnerkapcsolat kialakítását.

Az óvodát kezdő gyermekek számára, 1 hét időtartamra beszoktatási időt biztosítunk, amely lehetővé teszi, hogy csökkentet óraszámban vegyék igénybe az óvodai szolgáltatást.

Amennyiben a gyermeknek a beszoktatási tervben, illetve a házirendben meghatározott időn

túl további beszoktatási időre van szüksége, akkor ezt az óvónővel való egyeztetés után a szülőnek a szükséges időtartam meghatározásával írásban kell kérnie az óvoda vezetőjétől.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Otthonos, derűs légkör kialakítása.
- Törekvés a személyes kapcsolat kialakítására mesével, verssel, ölbeli játékokkal.
- Sok-sok érzelmi megerősítés.
- A gyermek viselkedése, egyéni fejlettsége alapján az óvónő szabad abban a döntésében, hogy a szülő részvétele mennyi ideig indokolt a gyermek beszoktatásában.
- A gyermekről készült feljegyzések megkezdése (óvodai bemenet, anamnézis kérdőív).

A sikeres beszoktatás kritériumai:

- A gyermek jelzi szükségleteit a csoportban dolgozó felnőtteknek.
- A hozzá intézett kérdésekre válaszol.
- A felnőttekkel szívesen beszélget.
- A tevékenységekbe szívesen bekapcsolódik.
- A gyerekek között felszabadult, tevékeny.
- Nyitott és elfogadó.
- Csoportba lépéskor könnyen válik el a szülőtől.

b) Kapcsolatrendszerek:

Gyermek-felnőtt kapcsolata

Az óvoda minden felnőtt dolgozóját a vidámság, a tolerancia, őszinteség és a gyermek tisztelete jellemezi.

Célunk:

- A bizalmas, szeretetteljes, családi légkörben a gyermek egyéni jellemzőinek megismerése, ezáltal a személyre szóló nevelés feltételének megteremtése.

Adminisztrációs feladatok:

- A gyermek személyi lapján jelezni, leírni a tüneteket.
- Belső konzultációk, vezetővel, belső gondozóval.
- Szülővel megbeszélni, okokat feltárni.

- Ha szükséges, külső szakember segítségét kérni.

Gyermek-gyermek kapcsolat

Célunk:

- Pozitív én-kép kialakítása, melynek segítségével a gyermek elfogadja önmagát és társait.
- Annak kialakítása, hogy minden gyermek önálló, aktív személyként élje meg önmagát (én és a másik elkülönülése). Az óvodai csoport közösséggé alakulásának legfontosabb feltétele, hogy a gyermek jól érezze magát az óvodában, mert csak így válik kezdeményezővé az egyes tevékenységekben.

Feladataink:

- Segítségadás, pozitív megerősítés az én-tudat, én-kép kialakulásának időszakában.
- Az egymás iránti érdeklődés felkeltése.
- Éreztetni a gyermekkel, hogy számon tartjuk, szükségünk van rá.
- Az egymásra figyelés, tolerancia kialakítása.
- Közös tevékenységek, közös élmények szervezése (a gyermekek részvételre - ösztönzése (ezzel az összetartozás érzetének erősítése).
- Szoktassuk a gyermekeket az emberi tulajdonságok, viselkedések különbözőségének elfogadására.
- Képessé tenni a gyermekeket a kapcsolatteremtésre, együttműködésre felnőttel és társsal.

A közösségi nevelés korai hatékonysága döntő befolyással bír az ember életére. A boldog gyermekkor alapozza a kiegyensúlyozott, alkotó felnőtt életet. A boldog gyermek mellé azonban feltétlenül boldog anya kell. Az óvoda ezért kiemelt feladatának tekinti a **családdal való kapcsolatot**, és e területen mer szeretettel és következetesen igényeket támasztani. Nem csupán a gyermek egyéni, testi, lelki, szellemi képességeinek a fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt, de ugyanilyen odaadással fejlesztjük a közösségi intelligenciát is. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint kölcsönös együttműködésre törekszünk a jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Folyamatosan éreztetjük a gyermekkel, hogy számon tartjuk, szükség van rá. A reggeli üdvözlés szeretetteljes és örömteli. A gyermekek fogadása és hazabocsátása mellőzhetetlen és fontos.
- A pihenés megszervezése különös gondosságot igényel. E tevékenység közben is az óvónő nagy-nagy türelmet mutat. A nyugodt, családi légkör érzetét az állandó altatók dúdolgatása is erősíti. A halk énekelgetés megnyugtató, álomba ringató. Mindig sor kerül mesehallgatásra ebben az időszakban.
- A felnőtt határozott, következetes, derüljön ki a gyerekek számára, hogy mit-miért tart helyesnek és mit-miért utasít el.
- Minden felnőtt toleranciára és megértésre törekedjék, ebből alakul ki később a gyermekekben az egymás iránti tűrőképesség.
- Fontos a gyermekek megfelelő ösztönzése a nevelés valamennyi területén. Tudjuk, hogy a figyelemnek minden formája, amely közvetlenül követ bizonyos magatartást, megerősítésként hat.
- Az érdektelen, motiválatlan gyermekre külön szentel figyelmet az óvónő.
- Észrevenni a tehetséges, retardált, a viselkedési problémával küzdő gyermeket.
- Tetteinkkel, szavainkkal kifejezni, hogy a gyermekek közötti különbségek eltérő fejlettségi szinten természetesek.
- Minden esetben a gyermek önbizalmának erősítése és sikerélmény biztosítása
- Átérezzük, hogy a gyerek-óvónő és a gyerek-gyerek viszonyát az együttes tevékenységek élményei határozzák meg. Ennek tudatában alakítjuk a gyerekek erkölcsi érzelmeit: szeretet, barátság, tisztelet. Formáljuk erkölcsi tulajdonságaikat, mint például a tettekkészség, együttérzés bátorság, stb. Az óvónő a gyerek intellektuális érzelmeit, - a kíváncsiságot, a rácsodálkozást, a felfedezést, a sikert, az aktivitást – a néphagyományörzés és természetszeretet hatásrendszerével tudatosan ébren tartjuk, fejlesztjük.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képesek az udvariassághoz-, az illemhez tartozó szokások betartására, alkalmazására
- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez
- Megfelelő önbizalommal, önállósággal, önértékelő képességgel rendelkeznek
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek társuknak, együtt éreznek a közösség tagjaival

- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást
 - A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják
 - A közösségért szívesen dolgoznak és bíznak saját képességeikben
 - Felajánlja segítségét a felnőtteknek, gyerektársainak, ha ennek szükségét látja.
 - Érdeklődik társai és a felnőttek iránt (a csoporton belül).
 - Igyekszik – a szituációtól függően – elfogadni az alá-, fölé-, és mellérendeltségi helyzeteket
 - Szociálisan képessé válik az iskolára, a tanító elfogadására
 - Erkölcsi értékrendszerük (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) megalapozódott
 - Késleltetni tudják szükségleteik kielégítését, megfelelő önfegyelemmel rendelkeznek
 - Környezetét szerető, tisztelő és megóvni akaró magatartás megjelenése a tetteiben megfigyelhető.
 - A gyermek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szabályainak a betartása.
 - A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak saját képességeikben.
 - A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik.
 - Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
-
- Tekintettel vannak egymás megnyilvánulásaira a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás következő területein: kérés, köszönés, köszönetnyilvánítás, válaszolás, megszólítás, - véleménynyilvánításban, - választásokban, - vállalt feladatai elvégzésében.
 - Igazmondásra törekszik.
 - Megkezdett munkáit befejezi.
 - Konfliktusaikat igyekeznek egymás között durvaság nélkül megoldani.
 - Élmények hatására érzelmeiket verbálisan is kifejezik.
 - A szűkebb és tágabb környezete iránt felelősségteljes magatartást tanúsít.

4.3.3. ÉRTELMI NEVELÉS

Az óvodai nevelésben a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataira építünk, ennek érdekében változatos tevékenységeket biztosítunk, melyeken keresztül a gyermek további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről a fenntarthatóság fogalmáról.

A differenciált bánásmód hatására jut el a saját értelmi képességeinek legmagasabb szintjére.

Célunk:

- A gyermek értelmi képességeinek alapozása, fejlesztése az egyéni érdeklődésre és kíváncsiságra alapozva.
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével eljuttatni a gyermeket a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól a szemléletes, a tapasztalaton alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.

Feladataink:

- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, ezek gyakorlati alkalmazása,
- a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
- a gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése (különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása),
- az értelmi képességek (észlelés, érzékelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése,

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosít a gyermekeknek változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységeket szervez, melyek során a sokoldalú érzékeltetéssel, a gyermek érzékszerveinek bevonásával bővíti ismereteit, az összefüggéseket felfedezteti, rendszerezi, fejleszti a gyermeki gondolkodás képességeit (logikai képességek, emlékezet, fantázia, figyelem stb.).

- A kreativitás, az önkifejezés fejlesztésére törekszik, alapvető készségeket, jártasságokat alakít ki esztétikai jellegű tevékenységek végeztetésével.
- A gyermek fejlettsége alapján önálló feladatmegoldásra nevel. Személyes példaadással, spontán kommunikációs helyzetek kihasználásával a kommunikációs nevelési lehetőségek megragadására törekszik.
- Különös gonddal a katolikus útmutatást követve fejlessze a gyermek Istenhez való viszonyát, formálja a helyes istenképet.
- Megfelelő helyzetet, lehetőséget teremt a játékban, sétákon kerti munka közben a kommunikációs beszédfejlesztő gyakorlatokra.
- Türelmesen meghallgatja a gyerekek élményeit, mondanivalóját. Ha szükséges, kompenzálja a nyelvi hátrányt, hiányt a szociokulturális háttér ismeretében. Amikor ismeretlen fogalmakról beszél, legyen tagoltabb a beszédtempója, mint általában. Értékelje a gyermek beszédét, lehetőség szerint megerősítéssel, buzdítással

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Saját testükről szerzett információik széleskörűek (testséma ismeretük kialakult)
- Gondolatmenetük követhető, logikus
- Képesek egyszerű problémák önálló megoldására
- Érdeklődőek az őket körülvevő világ összefüggéseivel kapcsolatban

4.3.4. ANYANYELVI NEVELÉS

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy megismertessük az anyanyelvünkben rejlő szépségeket, népi értékeket, a magyar hagyományok sokszínűségével. Vegyes korosztályú csoportjainkkal, rendszeresen látogatjuk a helyi Könyvtárat.

Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkulturája, szabályközzvetítése.

A beszéd nemcsak az érintkezés, a viselkedés-szabályozás, hanem a gondolkodás eszköze is. A beszéd és a gondolkodás fejlődése szorosan összefügg.

Az ember egyik legfőbb értéke, az egyén és a közösség nélkülözhetetlen jelrendszere, gondolataink közlésének eszköze, nemzeti műveltségünk, összetartozásunk alapja az anyanyelve. Ennek elsajátítása a kisgyermek egyik legnagyobb teljesítménye.

A beszélő érzelmeit a gyermek már akkor felfogja, amikor a szavak tartalmát még nem érti. A hangsúlyban, a dallamban éli meg az örömet, a komolyságot, a szigort vagy a szelídséget, vagyis az érzelmi állapotot.

Célunk:

- Anyanyelvi kulturáltság fejlesztése a evangéliumi történetek, aranymondások, kulcsigék megismerésével; szókincsbővítéssel a gyermeki kifejezőkészség, a beszéd fejlesztése. Verbális- és nonverbális kifejezőképesség fejlesztése.
- Anyanyelvünk megszerettetése az óvodai életünk változatos tevékenységein keresztül, ahol a gyermekek meglévő tapasztalataikra, élményeikre és ismereteikre építünk.
- Legyenek képesek érzelmeiket, gondolataikat megfogalmazni, kifejezni.

Feladataink:

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- a gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- Az életkori beszédhibák javítása a csoporton belül és szakemberek segítségével a tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés; a gyermeki kérdések

Az anyanyelvi nevelés főbb területei:

Az egyházi kifejezéseket megismertetjük a gyermekekkel (liturgia, örökmécses, szentmise stb.)

A népköltészetben, népi játékokban előforduló népies vagy tájnyelvi szavakat, kifejezéseket mindig elmagyarázzuk. A szervezett ökotúrák során megismerkedhetnek új kifejezésekkel, táj és élőlények neveivel.

Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.

Anyanyelvi nevelésünk eszközei

Beszédminta

A felnőttek helyes beszédmintája: stílus, hanglejtés, dinamika, hangsúly, hangerő, szünet. Hiszen a gyerekek nyelvi tudása azokban az eljárásokban fejlődik, amelyeket a mondatok

értelmezésére és reprodukciójára alkalmaznak. Lehetőséget biztosítunk számukra, hogy arról beszélhessenek, ami érdekli őket, és nyitottak vagyunk mondanivalójuk meghallgatására. Feltett kérdéseikre figyelünk és igyekszünk mindig választ adni.

A gyermekek és a szülők számára az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutatunk és a digitális eszközök funkcionális használata terén is arra törekszünk, hogy a természetes beszéd kerüljön előtérbe.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

A gyermekek nyelvi fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a *családok* anyanyelvi kultúráltságának ismerete. A kapcsolattartás során, - ha szükséges - meggyőzzük a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös mesélések, verselések, beszélgetések mintát adnak a gyerekeknek, további nyelvi fejlődésében, szocializálódásában meghatározó a szerepük.

Tudatosan törekszünk saját és felnőtt környezetünk beszédkulturájának csiszolására. Érezzük annak felelősségét, hogy beszédpéldánk hat a gyerekre, szülőre, munkatársaira. A metakommunikációval együtt gondot fordítunk beszédünk hangszínére, erősségére és tempójára.

Nyitott légkört teremtünk, melyben könnyen létrejön a kommunikációs helyzet: a szülő, a gyerek "szóra nyílik". *Fontos* a nyugodt, természetes helyzet, ahol teret nyújt a gyerek közlési vágyának, ahol a gyerek nyíltan, őszintén beszélhet arról, ami őt foglalkoztatja.

Kulturált, rövid, pontos megfogalmazással segítjük a gyerek beszédértésének alakulását. A gyerek a szóbeli közlés elemeit utánzással sajátítja el, amit az óvónőhöz való érzelmi kötődés megerősít. A testközelség a gyerek elemi szükséglete. A személyes segítségnyújtás közben jó lehetőség adódik arra, hogy a felnőtt beszélgessen a gyerekkel. (Fontos, hogy némán ne nyújtsunk segítséget!).

Anyanyelvi játékot, a hagyományörző és a természetszerető tevékenységeket kísérő kommunikációs helyzetek lehetőséget nyújtanak a gyerek *differenciált fejlesztésére*.

A szerep vagy "mintha" játékok párbeszédei, a társasjátékok, a mozgásos játékok szabály megfogalmazásai mellett a népszokásörző tevékenységek is gazdagítják a gyerek szókincsét.

Az óvónő által szervezett nyelvi játékok, a szavak játékából fakadó örömezésen túl sikerélményhez juttatják a gyereket. A tudatos fejlesztés céljából is kezdeményezünk

párbeszédet, beszélgetést egy-egy gyerekkel vagy gyerekcsoporttal. Az aktivizáltatás: a beszélgetés és beszélni hagyás az óvónő feladata. Közben alakul a gyerek beszédfegyelme, önuralma.

Figyelemmel kísérjük egyes gyerekek beszédértési, beszédtechnikai szintjét. A gátlások oldásához a báb "varázslatos ereje" nagy segítséget nyújt. A felismert beszédzavarok, hibák esetén a szülővel és az érintett szakemberekkel együttműködünk.

Az anyanyelvi nevelés szerves része a képeskönyvek nézegetésén keresztül, a könyvek szeretetére, az "olvasásra" nevelés. Az óvodában megtalálható könyvek (mese, vers, természetismeret, hagyományápolás, gyermekbibliák, képeskönyvek) az irodalmi élménynyújtáson túl hozzájárulnak a gyerekek esztétikai ízlésformálásához, és lehetőséget nyújtanak az anyanyelvi szókincsük gyarapodásához valamint ahhoz, hogy a népi életmód szavai ne merüljenek feledésbe.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végén:

- Érzelmeiket, gondolataikat képesek megfogalmazni, kifejezni
- Olyan szókinccsel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számunkra gondolataiknak érthető kifejezését
- Bátran kommunikálnak a felnőttekkel és társaikkal
- Beszédük tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Értik és használják a különféle metakommunikációs jelzéseket
- Minden magán- és mássalhangzót tisztán ejtenek
- Óvodai és külső környezetükben magabiztosan mozognak, könnyen teremtenek kapcsolatokat.

5. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVE

5.1 ÓVODÁNK SZEMÉLYI FELTÉTELEI:

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Az óvodapedagógusaink elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az Intézményünkben 6 óvodapedagógus, 3 dajka és 1 pedagógiai asszisztens látja el a mindennapi teendőket. Minden óvodapedagógus a saját speciális szakterületén segíti az

óvodai feladatok megvalósítását. A nevelőtestület tagjai a szakmai képzéseik során arra törekedtek, hogy óvodai élet meghatározó területein általuk az ellátás helyben megtörténhessen a következő szakterületeken: hit és erkölcstanoktatói, mentálhigiénés, gyermektánc, nyelv és beszédfejlesztő területeken.

Óvodánkban három csoportban hasonló karakterű, jól összeszokott óvónők, heti délelőtti – délutáni váltásban, munkájukat összehangolva foglalkoznak a gyerekekkel az óvodai nevelés egész időtartama alatt.

Mindhárom csoportunkban képesített dajka dolgozik, akik az óvodapedagógusokkal együttműködve segítik az óvodai nevelési célok megvalósulását. Óvodánk nevelőtestülete nyitott, érdeklődő, aktív, kreatív. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése érdekében szakmailag együttműködik speciálisan képzett szakemberekkel.

5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Óvodánk olyan intézmény, ahol mindenki tisztában van a fenntarthatóság gondolatával. Mind az épület, mind a közösség már külső megjelenésében is sugározza, hogy itt „fenntartható közösség” él és dolgozik. Célunk olyan tárgyi környezet megvalósítása, ahol az épület, a csoportszoba, az udvar már külső megjelenésében is sugározza a közösség fenntarthatósági elveinek érvényesítését. A berendezés egyszerű, takarékos, ésszerű, praktikus, helyi sajátosságokat tükröz. A csoportsobáknak egyéni hangulata van, sok a növény, a természetsarok gazdag a természet kincseiben.

Tárgyi feltételeink biztosítják a gyermekek mozgás- és játékigényeinek kielégítését, elhelyezésük hozzáférhető. Felszereltségünk megfelel a gyermek, változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében a biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja. Az önálló tapasztalatszerzéshez a játékhoz és egyéb tevékenységekhez biztosítjuk az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő eszközöket.

A szakmai munka színvonalának szinten tartása és fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk és keressük a lehetőségeket arra, hogy intézményünk tárgyi feltételeit folyamatosan bővítsük. A dolgozók munkáját segítik: CD-lejátszók, digitális fényképezőgépek, számítógép, projektor, videó kamera, nyomtató, fénymásoló, laptopok,

Óvodánk háromcsoportos, modern épület, amely rendelkezik az uniós előírásokkal. A csoportszobák 50 m² alapterületűek, 25 gyermek kényelmes elhelyezését biztosítják. Minden csoporthoz külön öltöző, előszoba és fürdőszoba tartozik.

Távolabb a forgalmas főúttól, szép nagy zöld, füves–fás udvarral körülvéve található.

Közelünkben van a Petrovay György Katolikus Általános Iskola, Cseresznyemag Bölcsőde, Polgármesteri hivatal, Orvosi rendelő, Művelődési Ház.

Az udvaron és a fedett teraszon a mozgásos játékok mellett manuális tevékenységeket is végezhetnek a gyerekek, udvarunk fa játékokkal, szabványnak megfelelő játékokkal jól felszerelt előkerttel és hátsókerttel rendelkezik. A gyermekek változatos tevékenységét jól szolgálja. Talaja füves, kisebb területen szilárd burkolatú illetve homokos. A konyhakertben szerzett tapasztalatok, munkafolyamatok hozzájárulnak a környezettudatos magatartás kialakításához. (veteményezés, kapálás, gyomlálás, gereblyezés, öntözés, betakarítás).

Az óvodapedagógusok munkáját segítő eszközök:

Folyamatosan fejlesztjük tárgyi környezetünket természetes anyagok felhasználásával.

Az épületben található még:

- melegítőkonyha
- felnőtt öltöző, mosdó
- tornaszoba
- fejlesztő szoba
- babakocsi tároló
- szerszám- és kerékpártároló
- iroda, nevelői szoba
- beteg elkülönítő szoba
- kazánház, szén-és tűzifatároló
- mosókonyha
- raktár

5.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvodánk csoportszervezési elvei:

Az óvodai csoportok szervezésekor, a szülők igényeit a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét személyiségét és a gyermekközösségek összetételét, a beiratkozók számát vesszük figyelembe, így egyes csoportokat alakítottunk ki.

A heti rend és napirend kialakításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával, a törvényi, fenntartói elvárásokkal.
- figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, testi, szellemi szükségleteit, a helyes életritmus megteremtését.
- megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységeket tervezünk, melyek harmonikus arányban állnak egymással.
- A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszünk.
- Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek számára az ismeretszerzés feltételeit (idő, eszköz, pszichés állapot) megteremtsük, valamint meglévő ismereteiket felszínre hozzuk, rendszerezzük, bővítjük a különböző tevékenységekben.
- Építünk a gyermekek természetes kíváncsiságára, felfedező vágyára, érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, élményeire.
- Kidolgozott mérés értékelési rendszer segítségével valósítjuk meg a gyermekek fejlődésének nyomon követését és erről a szülők tájékoztatását félévente, illetve az egyéni tájékoztatások alkalmával.
- A program hatékonyságát nem a csoport szervezeti kerete, hanem az óvodapedagógus felkészültsége, rugalmassága, empátiája, kreativitása, helyzetfelismerése, személyisége határozza meg.

5.3.1. HETI RENDÜNK:

A heti rend elsősorban az óvodapedagógus munkáját segíti abban, hogy nevelőmunkáját a *folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság* elve szerint végezhesse.

A heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásainkra, igényeinkre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek. A ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján, komplex módon jelennek meg a tevékenységi formák.

Naponta lehetőség van az éneklésre, vizuális tevékenységre, verselésre, mesélésre a gyermek igénye szerint, játékos mozgásra lehetőség szerint kinn az udvaron. A környezeti nevelés meghatározott témáit is a szabadban természetes környezetben szervezzük meg a séták, kirándulások alkalmával.

Heti egy-két alkalommal minden csoportban átöltözéssel kötelező mozgást szervezünk.

A gyermekeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák a hét folyamán.

Ajánlott heti rend vegyes csoportjaink számára

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Mese, vers	Ének, zene, Énekes játékok, gyermektánc	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	A teremtett világ tevékeny megismerése	Mozgás
Hittan		Hittan	Séták, kirándulások	

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
• Lelki percek • Mozgás • Mozgásos játék (mindennapos mozgás) • Séták, kirándulások, ökotúrák	• Játék • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka • A teremtett világ tevékeny megismerése

	• Matematikai tartalmú tapasztaltok • Munka jellegű tevékenységek
--	--

5.3.2. NAPIRENDÜNK:

Napirendünkben a keresztyén szokásokat figyelembe véve, keresztyén értékrendünknek megfelelő tevékenység formát is tervezünk.

A fő időpontok az étkezések, az alvás, közös imádság, ezen kívül amennyire lehetséges a mindennapi mozgás és a levegőzés azonos időben ismétlődnek. A többi tevékenységet rugalmasan építjük köréjük, amelyet a csoport óvónői terveznek.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben.

A napirendet a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. A napirendben a közös étkezések megszervezésére

törekszünk a közös étkezési szokások kialakítása, gyakoroltatása a családokban megszokott étkezési kultúra figyelembevételével.

A napirendünk biztosítja a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását, amely alkalmazkodik az évszakokhoz egyéb aktualitásokhoz, természeti hatások így együttesen szolgálják a gyermekek harmonikus sokoldalú fejlődését.

Óvodai munkánkban a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeljük és a gyermekek személyiségét nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődésében szemléljük.

A napi mesélés és a mindennapos mozgás, séták, túrázások, zenei és ábrázoló tevékenységeink a népi játékok szervesen beépülnek napirendünk folyamatába.

Mindennapjainkban a gondozásnak kiemelt szerepe van a gyermekek önállóságának kialakításának segítségével, együttműködve a gondozást segítő dajkákkal, óvodapedagógusokkal.

Az egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, elfogadó légkört teremtünk.

A teljes nyitva tartás idejében, a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Nyitva tartási idő: 07.00 – 17.00 óráig, igény szerint ügyeletet tartunk 18.00-ig.

Kezdet	A tevékenység megnevezése
7.00- 7.30.	A gyerekek érkezése Játék összevont csoportban
7.30- 8.30	Játék, az érkező gyerekek fogadása a saját csoportszobánkban.
8.30- 9.00	Lelki percek Mindennapos mozgás, Testápolási tevékenységek,
9.00- 9.30	Étkezés előtti ima Tízórai Étkezés utáni ima, Testápolási tevékenységek,
9.30- 11.00	Szabad játék, Tervezetten szervezett tevékenységek Játékba integrált egyéni és mikro- csoportos tevékenységek, Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Ének zene, énekes játék, gyermektánc Teremtett világ tevékeny megismerése, szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése, séták, kirándulások szervezése, templomlátogatás Verselés, mesélés, dramatikus játékok Részképességek fejlesztése, egyéni szükségletek alapján
11.00- 11.45	Tehetséggondozás Kirándulások, levegőzés, játék a szabadban.

11.45- 12.00	Készülődés az ebédhez, Testápolási tevékenységek Étkezés előtti ima
12.00- 13.00	Ebéd Étkezés utáni ima, Testápolási tevékenységek
13.00- 14.30	Ima, pihenés, alvás
14.30- 15.15.	Testápolási tevékenységek, ágyazás Étkezés előtti ima Uzsonna Étkezés utáni ima
15.15- 17.00	Játék az udvaron, vagy a csoportszobában, szabad vagy kezdeményezett játék, folyamatos hazamenetel.

6. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

6.1. LELKI PERCEK

A hit Isten ajándéka.

A katolikus embereszmény, a katolikus értékrend csakis ez által alakulhat ki gyermekeinkben.

Hároméves kortól kezdve a gyermek már képes megcsodálni a dolgokat, érdeklődik, elkezdődhet a vallásos neveléssel párhuzamosan a tanítás is, de ez csak alkalomszerűen, váratlan, spontán adódó vagy tudatosan előidézett helyzetekben.

Célunk:

Hitre nevelésünk célja a katolikus embereszmény kialakítása, a Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása, a hit fontosságának megismertetése és a gyerekek életkorához mért fejlesztés. „Elültetjük” a keresztény értékek kis magvacskáit, és nap, mint nap tápláljuk, gondozzuk: szeretetteljes gondoskodással, tisztelettel, odafigyeléssel.

A közös tevékenységekkel, játékkal, közös élmények átélése, együttműködés egymással. Esztétikai érzék fejlesztése, a gyermekekben keletkezett élmények nyomán létrejött érzelmek által, bibliai személyek megismertetése, illusztrálása játékosan. Fantáziadús kommunikáció elősegítése.

Erkölcsei nevelés fejlesztése egymásra figyelés, türelem, elcsendesedés gyakorlásával. a példaértékű magatartásformák elősegítése.

Feladataink:

- Ismerkedés a teremtő gondviselő, szerető Istennel, Jézussal és édesanyjával, Máriával.
- Hazaszeretetre nevelés: kötődés a hazához, gazdag és sokszínű, értékmegtartó, hagyományörző népi kultúránk segítségével.
- Szép magyar beszéd elsajátítása, választékos, tiszta kifejezések: versek, imák, bibliai történetek hallgatásán keresztül.
- Életkornak megfelelő vallásos énekek gyakorlása.
- A katolikus ünnepekhez kapcsolódó hagyományok, vallási történetek megismertetése.
- A szükséges feltételek megteremtése a vallásos élmények, érzelmek befogadásához.

A hitre nevelés tartalma:

- Lelki percek naponta 5-10 perc.
- Játékos hittan foglalkozás heti két alkalommal 10 – 20- 30 perc
- Imádságok, vallásos dalok tanulása.
- Rendszeresen biztosítjuk a feltételeket, megteremtjük a lehetőségeket a Képes Biblia és vallásos témájú könyvek nézegetésére, kezdeményezünk beszélgetéseket, a gyermekeket érintő, érdeklő témában.
- Étkezések, alvás előtti áldáskérés, hálaadás.
- A köszönési mód elsajátítása.
- Tevékenységekben megvalósuló tanulás.
- Templomlátogatások, gyermekmise.
- Közös ünneplések.
- Az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése.

6.2. A HITRE NEVELÉS

Katolikus óvodában dolgozó pedagógusként feladatunk, hogy ápoljuk a keresztény hagyományokat, mutassuk meg az ünneplés vallásos tartalommal való megtöltésének lehetőségeit a családoknak, és ismertessük meg a gyermekekkel hagyományos ünnepeink vallási eredetét. A keresztény ünnepek megünneplésével hitünk minden igazságát átélheti az óvodás korú gyermek is.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

A pedagógus missziós feladatai:

- a családok bevonása az egyházközség életébe, a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás, amely megtartó erő.
- Személyes példa, a gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
- A megfelelő köszönési mód kialakítása.
- A szeretetteljes imádságos légkörben megéreztetni Isten szeretetét, tapasztalják meg a gyermekek a Jézusi szeretetét – alakuljon ki bennük az alapvető hitkézség.
- A vallásos élményekkel vallási érzelmeiket ébresztgetjük, erősítjük. Bátran szólítsák meg a Mennyei Atyát, örömmel imádkozzanak mindennap.
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat), a biztonságérzet erősítése (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).
- Templomlátogatás során ismerkedjenek a liturgia eszközeivel, a helyes viselkedési szokásokkal
- Szívesen látogassanak templomba családjukkal is. A szentmiséken az összetartozás élménye rendkívül fontos! Érezzék át, hogy mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, és Jézusban egymás testvérei vagyunk.

A csoportokban hitéletünkre vonatkozó éves terv tartalmazza a megfogalmazott feladatokkal kapcsolatos teendőket, a mindennapos elcsendesedések, lelki percek, beszélgetések anyagát, tartalmát.

Intézményünk hitoktatója a nevelési évre összeállítja óvodánk vallásos és erkölcsi nevelésének konkrét programtervét, mely segédanyagként szolgál az óvodapedagógusok számára valamint a szülők tájékoztatásához is nagyban hozzájárul.

A csoportszobában **lelki sarkot** alakítunk ki, ami lelki beszélgetéseknek és a bibliai történeteknek a színtere.

A **szülőket** igyekszünk segíteni abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják el, majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében.

Lehetőséget teremtünk a családok bekapcsolódására a gyermekmiséken és más egyházközségi programokon való részvételre.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején is fogékonyak legyenek a hit befogadására, illetve továbbélésére.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére

- Alapvető ismeretekkel rendelkeznek a Teremtőről, a Szent Családról.
- Ismernek néhány napi tevékenységhez kapcsolódó imát (étkezés előtti, utáni, lefekvés előtti).
- Ismerik legfontosabb egyházi ünnepeink vallási eredetét (Húsvét, Karácsony, Pünkösd).
- Tájékozottak az óvodában megismert szentek életével kapcsolatosan (Szent Erzsébet, Szent Márton, Szent Miklós.....).
- Ismernek néhány – saját hangterjedelmüknek megfelelő – vallásos tartalmú éneket.
- Ismernek néhány bibliai történetet (Vízözön, Ádám és Éva története, Teremtés).

6.3. JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete.

A napirendben szereplő egyéb tevékenységek belesimulnak a játék folyamatába. Időlegesen megszakítják ugyan, de nem tördelik szét. Körültekintő szervezéssel a kezdeményezések, foglalkozások helyének és idejének megválasztása az elmélyült játékot nem borítja fel. A konkrét szervezést igénylő kötött időpontú foglalkozások kivételt képeznek (pl.: testnevelés foglalkozás, kirándulások)

Nevelőtestületünk kidolgozott egy játékgyűjteményt, amely a nagykörűi népi játékokból áll és a mindennapi játékba is beépíthető.

Célunk: Játékunk legyen szabad, spontán, önkéntes és elmélyült. Legyen jellemzője a kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység. A jó légkörű játékokban a néphagyományőrző tevékenységek által jussanak érzelmi többletnek. Cél, a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Feladataink:

A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermekek nevelése.

Feltételek megteremtése:

- tervezett és spontán élményszerzés
- idő (napirendben konkrétan megjelölve)
- tér (tartalomhoz igazodva)
- eszköz (félkész, szimbolikus)
- légkör, az óvodapedagógus támogató jelenléte (nyugodt, derűs, bizalmat sugárzó, biztonságot adó)
- szokás-szabályok kialakítása
- indirekt játékirányítás, tudatos jelenlét (óvodapedagógus általi ötletadó képesség)
- közösségi életbe való bekapcsolódás elősegítése
- figyelembe vesszük a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát és ehhez igazítjuk a tevékenységek tempóját, időtartamát és módszereit.
- tudatosan törekszünk a gyermekek játékokban történő aktivizálására a játékokban integrált tanulásra.
- a gyermeki fantázia és kreativitás ösztönzése, támogatása
- a gyermekek életkorához és egyéni sajátosságaihoz igazodó értékelés

A játék tartalma:

- Az óvodás korú gyermekek elsődleges tevékenysége a játék így a napirendi tevékenységek közül a játékokra fordítjuk a legtöbb időt.
- A szabad játék túlsúlyát érvényesítjük az óvodapedagógus tudatos jelentétével.
- Az indirekt játékirányítás módszerével alakítjuk a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen.
- A nevelési évet megelőzően kialakítjuk a csoportszobákban az állandó játszóhelyeket
- (pl.: építő, babaszoba).

- A mindennapok során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek játékuknak megfelelően alakítsanak ki játszóhelyeket a csoportszobában.
- Játékukhoz kész, félkész és szimbolikus eszközöket használhatnak.
- Játékukat változatossá tesszük a természetes anyagokkal és a belőlük készült eszközökkel.
- Játékukat, a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá tesszük.

3 – 4 éves korban:

a) gyakorlójátékok:

- ismétléses, cselekvések közben anyagok, eszközök megismertetése,

- szöveg-, dallam-, mozgásismétlő játékok, ritmusjátékok-, egyszerű szabályjátékok –
Játékszabályok megismertetése, elfogadtatása.

b) szerepjátékok:

- egyszerű szabálykövetések (egyénenként és csoportokban),

- jellegzetes cselekvések, műveletek gyakoroltatása

c) barkácsolás:

- játékjavítások, közreműködések apró hibaelhárításokban óvónői irányítással.

d) dramatizálás, bábozás:

- bábozgatási kísérletek,

- hangutánzások.

e) építő, konstruáló játékok:

- összerakosgató, összeszerelhető játékok, egyéni elképzelések alapján.

5 – 6 – 7 éves korban:

a) gyakorlójátékok:

- a részképességekben enyhe lemaradást mutató gyermekeknél (szerepjátékok és konstruáló játékok).

b) szerepjátékok:

- játékszabályok betartása, elfogadtatása,

- a környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése önálló vagy csoportos játékba.

c) barkácsolás

- játékok egyszerű javítása,

- játékok készítése,

- ajándéktárgyak készítése.

d) dramatizálás, bábozás:

- bábkészítések,
- önálló bábozások (mese, történet és bábválasztás)

e) építő, konstruáló játékok:

- összerakosgatások, szerelések egyszerű, az élethelyzeteknek megfelelő eszközök, tárgyak elkészítésével. (a valóság és a képzelet közelítésével).

f) szabályjátékok:

- verbális, mozgásos és manipulatív játéktevékenység során önálló szabálykövetés.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az óvodapedagógusnak a gyermek játékához eszközöket, ötleteket kell adni, és ha igényli a gyermek az óvónő szerepet is vállalhat. Jelen lehet az óvodapedagógus a gyermekek játékában egyszerű metakommunikációval is (mosoly, testtartás, távolságtartás, leintés, simítás stb.)
- Az elmélyült tevékenységekhez nyugodt légkört és környezetet teremt
- A párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítja a szabad választás lehetőségét
- Megerősítő viselkedésével alakítja a csoportban a toleranciát, elfogadja a magányos vagy az agresszív, azaz eltérő viselkedésű gyermekeket. A felnőtt beavatkozása csak mintaadás, megoldási lehetőségek felállítása, választhatóság, valamint a testi épség megőrzése szempontjából indokolt.
- Élmények nyújtásával gazdagítja a játékot. Az együttes játékban az óvodapedagógus lehet egyenrangú játszótárs, alárendelt, irányított, vagy mintaadó modell. Mintaadása a gyereket utánzásra készíti.
- A játéktevékenységek során a gyermekeket személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, elsősorban a játékokon keresztül tárja fel.
- A gyermeki önállóság a játék szabadságában teljesedik ki, az óvodapedagógus ezt tiszteletben tartja, a gyermekekkel közösen felállított szabályokkal együtt. A játékszabadság nélkülözhetetlen elemei a szabályok, szokássá válásukkal megteremtik a játéktevékenység nyugalmát a teremben és az udvaron.

- Segíti, hogy erősödjenek a katolikus magatartásformák és szokások, hagyományápolás és természetszeretet.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy azon játéktémában közösen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.

6.4. VERSELÉS, MESELÉS

A mese, a vers és a dramatikus játékok által kultúrát adunk át és a gyermekek műveltség iránti igényét fejlesztjük. Mint az egymásra figyelés, a kapcsolatteremtés, a kifejezés és megértés, a tér és idő tagolása, az ok és a következmény összetartozása, önmagukkal és a másikkal való bántni tudás, tájékozódás az emberi viszonyokban és a természet elemei megnyilvánulásaiban.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője, képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmeséknek, népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág meséinek, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Célunk:

- A gyerekek irodalmi igényeinek kialakítása, irodalom iránti fogékonyságuk megalapozása, pozitív személyiségjegyek alakítása.
- Mondókák, versek, mesék hallgatásával az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadásának elősegítése.

- Változatos irodalmi élmények nyújtásával a gyermekek érdeklődésének felkeltése a népművészetek iránt.
- Keresztényi tudatuk erősítése a bibliai történetek megismertetésével.

Feladataink:

- Kellemes, nyugodt, érzelem gazdag légkör kialakítása.
- Élmény feldolgozási lehetőségek (bábjáték, dramatizálás) kiaknázása.
- Ösztönözzük a gyermekek saját vers- és mesealkotását, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő megjelenítését.
- Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is.
- Nemzeti, keresztényi tudat erősítése.
- A könyv szeretetére való nevelés.
- Nyelvi kifejezőkészségük fejlesztése

Az irodalmi nevelés tartalma:

A nevelési év elején kiválasztjuk, rendszerezzük, majd folyamatosan aktualizáljuk az irodalmi anyagot. A mese, mondóka, vers anyagát leginkább a népművészet, valamint a klasszikus és kortárs irodalmi anyagból választjuk ki. Felmérjük a művek megjelenítéséhez szükséges anyagokat, eszközöket. Kialakítjuk a mesesarkot, az állandó helyet.

Gyermekeink minden nap hallgatnak mesét vagy verset az erre kialakított helyen. Fontosnak tartjuk a nyugodt körülményeket, a kényelmes testhelyzetet, a mesélővel kialakított szemkontaktust.

A gyerekek anyanyelvi fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérjük. Az 5. életévüket betöltött beszédnehézséggel küzdő gyerekeket logopédushoz irányítjuk. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hetente egy délelőtt a fejlesztést a logopédus helyben végzi. Munkáját a nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus tevékenysége egészíti ki.

Az óvodáskorúak verse elsősorban a **népi mondóka**, melyeknek nagy része mozgással is lejátszható. Ezen mozgásos játékok nagy segítséget nyújtanak a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék fejlesztéséhez, a térérzékeléshez, az egymásra figyeléshez, testünk, érzékszerveink megismeréséhez, a ritmusérzék alakításához. Fontos szerepük van az érintésben, az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek közötti érzelmi kötődés megszilárdításában. Ilyenek: a felnőttek játéka a kicsinyekkel, a természettel kapcsolatos mondókák, stb.

A gyerekeknek a **mesehallgatás** lelki szükséglet, törekszünk arra, hogy minden nap hallgassanak mesét. A mese a mindennapi valósággal össze nem egyeztethető, amiről szól mesebeli. A mese egyben reális gondolatokat is közöl a gyermekkel. Közli, hogy a világban jelen van a jó és a rossz is. Általa a gyerek etikai világképet kap. Népmesék lehetnek: állatmesék, novellamesék, tündérmesék. A **néphagyomány-ápoló irodalmi nevelésben** nagy szerep jut a mindennapi élet hagyományaihoz, szokásaihoz, a jeles napokhoz, ünnepekhez, a természet jelenségeihez, változásaihoz kapcsolódó mondókáknak, meséknek, találós kérdéseknek, szólásoknak, közmondásoknak és dramatikus népszokásoknak. A népköltészetten túl klasszikusaink, mai magyar költőink, gyermekek számára írt **versei, elbeszélései** is helyet kapnak az irodalmi anyagunkban. Főleg a gyermekek számára kedvelt ritmikus, szójátékos, gyermekekről, állatokról szóló, költői képeket tartalmazó, és humoros verseik felhasználása törekszünk. Fontos az anyagválogatásban az egyensúly megteremtése. A versek, mesék ismétlése dramatizálással, bábozással, árnyjátékkal, mimes játékkal történhet. A bábozás lehet a gyermek első “színházi” élménye. A kicsiknél még inkább a paraván nélküli, az óvónő játékát közvetlenül érzékelhető módon, a nagyobbaknál már többféle módon történhet.

A gyermekek bábozásához a gyerekkéz által mozgatható bábok állnak rendelkezésünkre. A mese, vagy a dramatikus népszokás élménye, a játszásra ösztönző népszokás jelenléte a gyereket spontán dramatikus játékokra készítik.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az óvodapedagógus a verselést, mesélést kötetlen formában szervezi, épít a gyermekek által kialakított spontán helyzetekre, de kezdeményez maga is.
- Megteremti a meséléshez szükséges, szeretetteljes, családi légkört. A mesemondást, befogadást ne zavarják külső, elterelő ingerek.
- Az óvodapedagógus egész lényé árasztja azt, amit közvetíteni akar. Szemkontaktust teremt, mesélése hatására a gyermek belső képet alkot.
- A gyermekek aktív és passzív szókincsének bővítése változatos élményekkel: mese, vers, dal, népi játék, bábjáték formájában történik. Az új fogalmakat, népies vagy tájjellegű szavakat cselekvéssel, tárgyi tapasztalattal, képi ábrázolással vagy változatos szövegkörnyezetbe szöve mutatjuk be és gyakoroljuk.

- A rendszeresen visszatérő hangulatkeltő elemek (hívó zene, fúvolya, gyertya, báb..) és a gyermeki várakozást kielégítő élmények hatására, a gyermekek mindennapos igényévé válik.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Szívesen ismétlik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen báboznak, mesélnek, dramatizálnak társaik és a maguk szórakoztatására is.
- Megjegyznek 10- 14 gyermekmondókát, 6-8 verset, és 15- 20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgásban és vizuálisan megjeleníteni.

6.5.. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A zenei tevékenység a nap bármely szakában a gyermekek hangulatának, kezdeményezésének, az óvodapedagógus kezdeményezésének megfelelően alakul, heti egy énektevékenységet tudatosan is tervezünk. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Célunk:

- Énekeljenek szívesen, érezzenek rá a közös éneklés a közös játék örömére
- Az óvodás korosztály számára kiválasztott egyházi énekek megismertetése a gyermekekkel.
- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép tiszta éneklésre való szoktatás.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése.
- Játékos zenei alkotókedvük ösztönzése.
- Az esztétikai, zenei ízlés és a mozgáskultúra formálása.

Feladataink:

- a hangsúlyos éneklési készség erősítése,
- érzelmi nevelés az ölbéli játékoktól az énekes népi játékokig,
- zenehallgatás,

- esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- a gyermektáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- a hallás fejlesztése,
- ismerkedés a hangszerekkel,
- ritmusérzék fejlesztése,
- éneklési készség fejlesztése,
- zenei anyanyelv elsajátítása,
- zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- ismerkedés az egyházi, nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

A zenei nevelés tartalma:

A program, zenei anyagát hangsúlyosan alkotják:

- a népi mondókák,
- a pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű népi dalos-játékok,
- a zenehallgatás dalanyaga (hangulatokat, érzelmeket közvetítenek, mintát nyújtanak)
- a készségfejlesztés zenei elemei.
- a környezet hangjainak megfigyelése
- egyházi zene, vallásos tartalmú dalok

A mondókák, játékok szerint: ölbe vevők, cirógatók, csiklandozók, tapsoltatók, ujj-tenyérjátékok, lovagoltatók, csúfolók, kiszámolók, páros fordulók.

A dalos játékok: állathívogatók, naphívogatók, esőzavarók, játékra hívogatók, leánykérők, kifordulós játékok, ludas játékok, kapus játékok, küzdő játékok, sorjátékok, csúfolók.

A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent a gyermekeknek. A mindennapos hangszerhasználat a zenei készségfejlesztésben fontos szerepet játszik.

Lehetőség nyílik a népi hangszerek megismerésére. Ilyenek: köcsögduda, doromb, citera, hegedű, lopótök dudu, dob, levélsíp, nádsíp, cserépsíp, fűzfa síp, furulya. A gyermekek által önállóan elkészíthető pl.: dióhéj pengető.

A gyerektánc az óvodában, amely élményt nyújt a gyerekek számára. A gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák kényszer nélkül fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását. Előkészítik a későbbi néptánc tanulást.

Egyházi dalok: A plébános úrral és a hitoktatóval, a nevelőtestülettel közösen összeállított zenei anyag, ami igazodik egyházi ünnepeinkhez, közös rendezvényeinkhez.

A zenehallgatás anyaga az óvónő igényes válogatását tükrözi. Az anyagot népdalok és műdalok alkotják. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógusaink figyelembe veszik a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelést egyben a gyermekek hovatartozását is. Templomi orgonajáték hallgatása.

Az óvodában játszható énekes népszokások: Azok az énekes népszokások fordulnak elő az óvodában, amelyek megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságainak, kapcsolódnak az évszakok változásaihoz, az évente visszatérő naptári ünnepekhez.

Lucázás: A gyerekek kis pohárkába búzát vetnek, hogy majd hazavihessék a család karácsonyi asztalára, "kotyolnak" mondják mondókaikat, jókívánságaikat, énekelnek. A kapott ajándékot tarisznyájukba gyűjtik.

Pásztorjáték: A nagyobb gyerekek pásztorjátéka része lehet az ünnepre való készülődésnek, fokozva ezáltal a várakozás örömet. Karácsonykor csoportról csoportra vonulnak, énekléssel köszöntik az óvoda gyermekeit, felnőtteket.

Farsang: Az előkészületekhez hozzátartoznak a télcsúfoló dalok, tréfás mondókák énekelgetése, mondogatása. Farsang napján a gyermekek jelmezeiket magukra öltve "mulatnak" A farsangi játékokat a gyerekek, a szülők, óvónők közös programja zárja.

Komatálazás: Népszokáshoz illeszkedő gyermekjátékok játssza. A "komatálban" finom falatok vannak, kóstolót visznek a csoportok egymásnak. A közös játékkal barátságot kötnek..

Pünkösödölés: A játék csoportok részvételével lovasversenyes pünkösdi királyválasztásból, a lányok pünkösdjárásából áll. Lehetőség nyílik a különböző ügyességi játékok gyakorlására, játsszára.

A mondókák, népi játékok a népdalok, hozzá tartoztak az emberek mindennapjaihoz, fennmaradniuk is ezért sikerült. Elődeink munkájuk egyhangúságát énekléssel oldották fel, sokszor érzelmeiket, örömeiket, bánatukat is ekképpen fejezték ki. Gyermeküket éneklésre ringatták a bölcsőben. Minden alkalomnak megvolt a saját dal- és szokás rendszere. Programunk erre a néphagyományra építkezve alakítja, bővíti ki zenei nevelését, juttatja a gyerekeket sajátos élményekhez, teszi gazdagabbá érzelmi, zenei, esztétikai világukat.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az óvónő a néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti, összegyűjti szűkebb környezete hagyományait
 - A zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört biztosít
 - A népi mondókákat, énekes játékokat gyakran játssza a gyermekekkel, akár a szabad játék folyamán is.
 - A zene sokszínű megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával alakítja a gyerekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat
 - Biztatja a gyermekeket az önálló, kreatív ritmus és dallamalakításra.
 - Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során felfedeztetni a gyermekekkel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
 - Elősegíti és formálja a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
 - Az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
 - Az évszakokhoz, néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó anyagot választ
 - Az egyházi ünnepekhez igazodó, gyermekek életkorának megfelelő dalanyagot alkalmaz
-
- Fejleszti a gyermekek ütem- és ritmusérzékét: egyenletes lüktetést, kettős lüktetést, ritmust, belső hallását, dallam követését, tiszta éneklését
 - Zenei relációk gyakorlását segíti beszédben, énekben, hangszeres játékban: mélyebb-magasabb, gyorsabb-lassabb, halkabb-hangosabb.
 - Igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotásokat is szerepeltet az anyagban
 - A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármely szakaszában.
- Vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik
- Tisztán, helyes tempóban énekelnek csoportosan.
- Tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalos játékot.
- Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni.
- Érzékelik a halkabb-hangosabb, magasabb-mélyebb, gyorsabb-lassúbb közötti különbséget.
- A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni.
- Ismernek néhány tánclépést, mozdulatot, és ezeket szívesen végzik csoportban.
- Természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban. (születésnapok, csoportban – udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával).
- A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket, gépi zenét, más népek dalait.
- Tudnak énekelni egyházi ünnepekhez kapcsolódóan 1-2 dalt csoportosan.

6.6. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására

Óvodásaink ábrázolási témáit kezdetben a környezet (növények, állatok), tárgyak és az emberábrázolás, később a saját élményeikre épülő versek, mesék cselekményei és a különböző alkalmak, liturgikus ünnepeink, esemény – ábrázolásai adták.

Célunk:

- A gyerekek életkorának és képességének megfelelő vizuális tapasztalatok nyújtásával a képi – plasztikai, komponáló, térbeli tájékoztató – és rendezőképességek kibontakoztatása.
- Esztétikai igényességük, szép iránti fogékonyságuk alakítása.
- Szín – és formaviláguk gazdagítása valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására.

Feladataink:

- Vallásos témák megjelenítése.
- Különböző munkafolyamatokkal az eszközhasználat képességének fejlesztése (különböző anyagok, technikák megismertetése).
- Finommotorika fejlesztése, az íráshoz szükséges mozgáskoordináció alakítása.
- Az eszközök beszerzésénél arra törekszünk, hogy esztétikusak, praktikusak, megfelelő minőségűek és méretűek legyenek. Az eszközök megóvása érdekében a gyerekeket egyénileg is megismertetjük az eszközök helyes használatával. A különböző tevékenységek során (főként barkácsolás) szívesen alkalmazunk természetes anyagokat. Folyamatosan gazdagítjuk technikai tudásunkat és az eszköz készletet.
- Gyermekeinket arra ösztönözzük, hogy minél eredetibb megoldásokat használjanak, jelenítsék meg a formákat és színeket egyéni módon. Az elkészült munkákat jól látható helyen kiállítjuk, hogy saját és egymás munkáját megismerjék.
- A különböző tevékenységekhez kényelmes körülményeket biztosítunk.
- Az ábrázolás eszközeit állandó, a gyermekek számára jól elérhető helyen tároljuk, melyekkel a nap bármely szakában alkothatnak.
- Fontos felkeltenünk a gyermekekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát, élményszerzéssel biztosítjuk fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségeit.
- A népi, a képző- és iparművészeti alkotásokkal való találkozásokkal gazdagítjuk és fejlesztjük képi látásmódjukat, kifejezőképességüket, ízlésüket.
- Környezetünk alakításában törekszünk a természetes, jó minőségű anyagok használatára a csoportszobák díszítésében.
- A gyermekek valamennyi alkotását érték-ként kezeljük.
- A családdal való folyamatos kapcsolattartással a szülőket is ösztönözzük arra, hogy tegyék lehetővé gyermekeik számára az otthoni ábrázolást.

A gyermekeket, a családokat bevonjuk az eszközök és a természetes anyagok gyűjtésébe folyamatosan az egész év során.

A vizuális nevelés tartalma:

Az óvodában használt és ismert tevékenységformákat a hagyományörző díszítő művészet technikáival, művészetörző formáival bővítjük. A rajz, mintázás, festés, a kézimunka mellett megjelennek a népi kismesterségeket őrző elemek is.

Hagyományörző elemek:

- a népi kismesterségek technikái,
- a jeles napok "jelkép-készítő" technikái.
- A kézi munka sorában megjelennek a kézi szövés alapelemei: sodrások, fonások, szövések. A gyapjú anyaga szárazon, nedvesen, - nemezelés- többféle technikát kínál. A méhviasz, a tojás írókázás, mellett, batikolásra is alkalmas. Egy-egy szép hímzett terítő, a színes fonalak hímzés utánzására készítenek. Az óvónők által összegyűjtött népi játékeszköz készítése technikáit a gyerekek utánzás után képesek elsajátítani: rongybaba vagy csutkababák, természeteszközök, pl. napraforgósár - lovacska, sátrak, kunyhók, stb. A jeles napi készülődések során a gyerekek is részt vesznek az ünnephez kapcsolódó jelképek közös készítésében. Például az András nap utáni adventi koszorú készítés, a mézeskalács gyúrása, díszítése, a karácsonyi gyertyaöntés, a Luca búza vetése, a farsangi-maszk készítése, a húsvéti tojásfa díszítése, a májfa szalagozás, a pünkösdi koszorú készítés, stb.

Ajánlatos a természetes anyagok beszerzése:

- termések: kukorica, makk, gesztenye, csuhé, zöldségek stb.
- növények: nád, sás, gyékény, szalma, vessző stb.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Betekintést nyer a családok vizuális kultúrájába, bevonja őket az óvodai készülődésekbe, ismereteket szerez a gyerek vizuális készség szintjéről.
- Személyes hatóerővel rendelkezik, tud gazdálkodni a térrel és az idővel, így az általa ismert ábrázoló tudást hitelesen, utánzásra, alkotásra készítetően tudja átadni.
- Épít a gyerekek kíváncsiságára, megadja számukra a választás lehetőségét, anyagban, témában, technikában vagy mindháromban.

- A gyerek az ösztönös firkálástól a vizuális percepciója hatására újraalkot, ez elvezeti a tudatos rajzoláshoz. Mozgás fantáziáját hagyja kibontakozni, és segíti fejlődni önkifejezését.
- Gyűjtési alkalmakat szervez a természetes anyagok, termések, termények, állati eredeti anyagok beszerzésére.
- Kezdetben megmutatja, majd javasolja, illetve hagyja a gyereket, hogy a kézműves anyagokból játéktevékenységet gazdagító tárgyakat készítsen. Az elkészült tárgyakat a gyerekek használják.
- Az óvónő a foglalkozásokat kötetlen formában szervezi, kezdeményez, de épít a gyerekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára. A vizuális tevékenységek lehetőségét egész nap biztosítja a gyerekek számára.
- Az óvónői tervszerűség és rugalmasság megteremti az egyensúlyt a játék és az ábrázoló tevékenységek között.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Az óvodáskor végére képessé válnak a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalat felismerésére, a főbb formái, alaki jellemzők megjelenítésére.
- A képi kifejezésük a formaábrázolásuk változatos eszközeit biztonsággal használják
- Többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Ábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével.
- Munkáikról szóbeli véleményt alkotnak.
- Megfigyeléseik, elképzeléseik alapján tudnak formákat mintázni.
- Önállóan és csoportmunkában is képesek egyszerű játékokat, maketteket, kellékeket készíteni, valamint alkalmazni a megismert technikákat.
- Késztetést éreznek arra, hogy figyelmüket összpontosítsák, technikai tudásukat aktivizálják

6.7. MOZGÁS

A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás,

szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A nevelési- oktatási intézményünk mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, egészségéhez, biztonságához való jogai alapján, a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- *az egészséges táplálkozás, egészséges életmód kialakítása,*
- *a mindennapos testnevelés, testmozgás*
- *a baleset- megelőzés és elsősegélynyújtás,*
- *a személyi higiéné területére terjednek ki.*
- *ügyességi és sportjátékok játéka*

A mozgás megszerettetését, a mozgás kielégítését megfelelően – gyermekeink életkorának, fejlettségének és egyéni sajátosságainak figyelembevételével – kiválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával kívánjuk elérni. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. Öko túrákat, csoportos sétákat, erdei kirándulásokat szervezünk.

Célunk:

- A mozgás iránti vágy felkeltése és a mozgás megszerettetése.
- A természetes mozgások alakításával harmonikus mozgásfejlesztés.
- A mozgásigény kielégítése változatos mozgásanyag biztosításával.
- Alkalmazkodó képesség és viselkedésformák (segítőkészség, kudarc elviselése, tolerancia) alakítása.

Feladataink:

- Motoros testi képességek: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség alakítása, fejlesztése.
- Térbeli és időbeli tájékozódó képességek fejlesztése.
- Egyensúlyérzék fejlesztése, harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- Mozgáskoordináció fejlesztése: nagy- és finommozgások, szem, - kéz, - láb koordinációja.
- Új mozgásformák kialakításával az izomkoordináció fejlesztése.
- Testséma fejlesztése,

- Tudatos mozgásfejlesztés szabad levegőn is, mozgásos játékok beépítése a mindennapokba
- Testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- Változatos eszközök alkalmazása,
- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba.
- Mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása az udvaron és a csoportszobában.
- A gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlődési ütemének, fizikai, pszichikai adottságainak figyelembevételével tervezzük, szervezzük mindennap mozgásfejlesztésüket.
- Mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása.
- Közös programokat pl.: sportnapokat szervezünk a szülőknek, ezáltal is befolyásoljuk szemléletmódjukat.

Mozgásos tevékenységeink tartalma:

Szabad, spontán mozgás

Az óvodaudvar lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, miáltal a gyerek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül. A mozgásos népi játékok tere is igazában a kinti tér: szembekötődik, célba dobások, ugróiskola, kötélhúzás, várvédők, stb. A gyerekek különböző terepeken gyakorolják a természetes és egyéb mozgásokat: fogó, árokfogó, mászások (fára is) gurulások, bújócskák, futások, járások, labdajátékok. Érdemes kihasználni a szintkülönbségeket, a fák, bokrok, füves területek, lejtők, árkok adta lehetőségeket. Az óvónő a téli időszakban, jeges játékokat szervez, csúszkálást, szánkózást, hógolyózást, stb.

A mozgásos játékok során is a gyermek választhatja meg játékát, társait. A szabadidőben zajló szervezett mozgásos játékokban a gyerek önként vesz részt.

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk.

Mindennapi testedzés

A mindennapi testedzés feladata: a szervezet felfrissítése, megmozgatása. A tornának, a játékos mozgásoknak teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszköz nélkül, szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk.

A megvalósítás lehetséges formái:

- a már megismert gimnasztikai gyakorlatokból „mozgásos percek” szervezése
- mozgásos játékok,
- e kettő kombinációja,
- zenés gimnasztika,
- tartásjavító, lábstatikai torna (prevenció),
- kerékpározás, rollerezés,
- mozgáskotta gyakorlatok,
- kocogás,
- népi mozgásos játékok

Heti egy alkalommal a tehetséggondozás keretében "**Népi mozgásos játékok**" tevékenységet szervezünk, melynek célja a játékon keresztül a világ megismerése, a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztése és a hagyományok ápolása. A mindennapi testedzés heti ütemezésébe ebből a hagyományőrző mozgásos tevékenységből mindig kerül egy (a megvalósításához ötleteket, szakirodalmat külön módszertani segédanyag tartalmazza).

Testnevelés, mozgás

A heti egy alkalommal megvalósuló szervezett testnevelés tartalmát a természetes emberi mozgások, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, emelések-hordások, egyensúlyozások, a mozgásos játékok alkotják.

A testnevelés döntő feladata a gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, a vázizomzat erősítése, a helyes testtartás kialakítása és a serkentettség túlsúlyából adódó nagy mozgásigény sok játékkal és egyéb természetes mozgással történő kielégítése, az iskolai fizikai terhelésre való felkészülés miatt is.

A testnevelés, mint tevékenységi forma keretei között olyan tervszerű, rendszeres ráhatásra törekszünk, hogy az a testgyakorlatok tudatos alkalmazásával, a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatását, a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja.

Az óvodai testnevelés mozgás anyaga

Atlétika jellegű gyakorlatok

- Járások
Természetes járás, járás ütemtartással, irányváltoztatással, különböző kartartásokkal.
- Futások

Lassú, közepes iramú, belegyorsuló futás, gyors futás, futás tempó-változtatással, irányváltogatással, térd és sarokemeléssel, futás versenyszerűen.

- Ugrások (távolugrás, magasugrás) helyből, nekifutásból.
- Dobások (kislabdával vagy babzsákkal) vízszintes és függőleges célba.

Torna jellegű gyakorlatok

- Szabadgyakorlatok
- Különböző állások, ülések, térdelések, kéz és lábtámaszok szolgálhatnak kiinduló helyzetként.
- Karmozgások, lábmozgások, törzsmozgások
- Járások, testsúly áthelyezések, szökdelések, ugrások, fordulatok, forgások
- Kéziszer gyakorlatok: kötél, szalag, bot, labda, karikagyakorlatok
- Koordinációs gyakorlatok: olyan gyakorlatok, amelyek a testrészek elmozdulásának időbeli, térbeli összehangolását teszik szükségessé
- Talajgyakorlatok
- Gurulások, hossz tengely körüli gurulás, gurulóátfordulás előre, hátra
- Kézállásba fellendülés próbálgatása
- Tarkóállás talajon
- Természetes támaszgyakorlatok
- Kúszások, csúszások, mászások talajon, padon
- Függések érintő magas szereken
- Egyensúlyozó járássok talajon, padon, gerendán, eszköz nélkül, eszközzel

Labdás gyakorlatok

- labda gurítások talajon, padon
- labda vezetések, átadások kézzel, lábbal
- labda feldobások, elkapások, falhoz pattintások

Testnevelési játékok

- futó, fogó, küzdő játékok
- egyéni versengések
- sorversenyek
- váltóversenyek

Differenciálás a mozgásfejlesztésben

A mozgásanyag feldolgozásának folyamatában a gyakorlatok és azok egyszerűbb és összetettebb változatai a gyermekek egyéni fejlettségének ismeretében és figyelembe vételével kerülnek kiválasztásra. A differenciálás történhet:

- a követelményekben
- a feldolgozásra kerülő mozgásanyag különböző nehézségű változatainak az egy időben való alkalmazásában
- a módszerek és az eljárások alkalmazása során (ismeretközlés módja, gyakoroltatás módszerei, rávezető, segítő eljárások tudatos megválasztása)
- a foglalkoztatási formák megfeleltetésében
- a gyakorlási idő biztosításában
- az aktivitásra ösztönző légkör kialakításában
- az óvónő szerepvállalásában

A differenciálás feladatainak optimális megvalósítását nagymértékben elősegíti a csoportbontás a testnevelés tevékenységeken. Részben osztott, ill. nagy létszámú csoportjaink esetében mindenképpen élünk ezzel a lehetőséggel.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Tapasztalatokat szerez a *család* mozgás kultúrájáról, a gyerek mozgásfejlettségi szintjéről. A mozgásszükséglet kielégítéséhez olyan feltételeket teremt, amelyben a gyerek mozgásöröme, aktivitása kiteljesedik.

Az óvónő a játéktevékenység során mozgásos játékokat kezdeményez, vagy a gyerekek spontán kezdeményezését erősíti. Céltudatosan szervezi a népi mozgásos játékokat a teremben, a

szabadban. Odafigyel a fiúk küzdőszellemének fejlesztésére, a testséma alakítását kiemelten kezeli. Figyelemmel kíséri a betegségből visszatért gyerekek állapotát, a kisebbek állóképességének, az egyes gyerek terhelhetőségének határait.

Az óvónő, a "*gyermek –óvónő - család*" együttlétek szervezésével a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönöz.

A szervezett testnevelés fejlesztő hatását tudatosan tervezi.

A jó hangulatú szervezett testnevelést szolgálja: a körültekintő szervezés, a játékos hangvétel, rövid, érthető utasítások, a kevés várakozási idő, a foglalkozásvezetés pergő üteme. A pozitív megerősítés, az óvónői mozgásminta mutatás, a jókedvű mozgás dominál.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékban.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékokban
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát vezetni.
- Célba dobhatnak egykezes felsődobással.
- Az ugrásokat talajérésükkel fékezni tudják.

6.8.TEREMTETT VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

„ Minden gyermek egy palánta!”

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Megismerkedik a népi jóslásokkal, találós kérdésekkel, jeles napokkal. Zöld óvodaként különös gondot fordítunk arra is, hogy Nagykőrű természeti adottságaival, kultúrájával, jellemző tájaival is megismertessük óvodásainkat.

Célunk:

- Sokféle tevékenységi lehetőség biztosításával tapasztalatszerzés a természeti, emberi, tárgyi környezetről.

- Életkoruknak megfelelő tájékozottsági szint kialakítása a saját környezetükben.
- A megszerzett tapasztalatok alapján a helyi környezet élőlényeinek, jelenségeinek, tárgyainak megismertetése és különböző szempontok szerint történő rendszerezésének megtanítása. Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, annak megismerése, megszeretése és védelme (öröm, hála)

Környezeti nevelési elvek és feladatok megfogalmazása:

- ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése;
- ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával;
- megfigyelő séták, kirándulások szervezése;
- ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok);
- a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés;
- környezettudatos magatartás alapozása, alakítása;
- a közlekedés biztonságára, önfegyelmre, egymás óvására nevelés;
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása;
- az önálló véleményalkítás, döntésképeség fejlesztése kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában;
- ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal;
- ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal;
- részvétel egyházi ünnepeken;
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben;
 - téri tájékozódás alakítása,
 - mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
 - ítéletalkotás és mennyiségsszemlélet alakítása, segítése.

A környezeti nevelés tartalma:

Felfogásunk szerint az évszakirányultság a nevelésünk kerete, melyben az óvodapedagógusoknak lehetőségük nyílik, hogy a személyiségüknek és a gyermekcsoport sajátosságainak megfelelő tevékenységeken keresztül ismertessék meg a környezet szépségeit, jellemzőit és védelmét.

- Az évszakok szépségeinek, színeinek, jellegzetességeinek megfigyelése.
 - Az évszakra jellemző termések, levelek, növények, képek gyűjtése, felhasználása.
 - Tapasztalatszerzés a környezetben található formákról, színekről, nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőkről.
 - A gyalogos közlekedés szabályainak gyakorlása, leggyakrabban közlekedő járművek felismerése. Az évszakok gyümölcsjeinek, zöldségféléinek, virágainak és természeti jellemzőinek megismerése.
 - A háznál élő állatok megfigyelése, életmódjuk és kapcsolatuk az emberrel
 - Saját testükkel, testrészükkel, ezek ápolásával történő ismerkedés., testápolási teendők
 - Család fogalma és tagjai.
-
- Az óvoda közvetlen környezetében található üzletek, intézmények, esztétikai alkotások megismerése, Nagykörű természeti értékeinek megismertetése.

A Zöld óvoda kritériumait a következő területeken valósítjuk meg.

- A zöld óvoda olyan intézmény, ahol mindenki tisztában van a fenntarthatóság gondolatával.
- Mind az épület, mind a közösség már külső megjelenésében is sugározza, hogy itt „fenntartható közösség” él és dolgozik.
- A gyerekek nevelése életkorhoz igazodó, tevékenységközpontú módszerekkel zajlik (sok-sok játékos tevékenység, szenzitív módszerek, életközösségek terepi tapasztaltatása stb.).
- Az óvoda berendezése az egyszerűség, a takarékoság, a praktikusság jegyében készül, a helyi sajátosságot tükröző természetes anyagokból.
- Minden csoportszobának egyéni hangulata, arculata van, sok-sok növényrel, a természetsarokban a természet kincseivel.
- Az épületen belül energiatakarékos berendezések működnek.
- Elterjedt szokás, hogy ha nincs szükség a villanyvilágításra, lekapcsoljuk azt.
- Víztakarékos WC-öblítők működnek, a levegő illatosítására gyógynövényeket használatával
- Szelektív hulladékgyűjtés (papír, ételmaradék, szerves hulladék, udvari komposztáló, elemgyűjtés lehetőleg a szomszéd iskolával közösen).

- Az óvoda működése során a rontott (használt) papír külön tárolóba gyűjtése, hogy a gyerekek elvihessék onnan rajzolni, hajtogatni stb.
 - Lehetőség van a használt ruhák, játékok, háztartási eszközök, könyvek cseréjére (a szülők segítségével lebonyolítva).
 - A gyerekek foglalkozási eszközeit, játékait körültekintően vásároljuk meg, például: ne legyen mérgező festékkel bekenve, ne legyen a környezetre káros.
 - az óvoda kertjében nem lehetnek mérgező növények;
 - a víztakarékosság beépítése a nevelőmunka folyamatába;
 - a zöld óvodai rendezvények mellett szükség van az erdei óvoda hagyományának ápolására, fejlesztésére, esetleges újabbak kialakítására, és támogatottságuk megvalósítására.
-
- a gyermekek vegyenek részt elemi környezetvédelmi tevékenységekben (téli madáretetés és - védelem, élőlények óvása);
 - a vegyszermentes étkezés és a heti egyszeri gyümölcsnap megvalósítása
 - a vitaminsaláta, a savanyítás és a befőzés technikájának megismertetése a gyerekekkel.
 - az óvoda kertjében konyhai növények termesztése, begyűjtése és fogyasztása, valamint egyéb felhasználásuk megismertetése.
 - a növények alapos megismertetésén keresztül és a növények védelme
 - az egész éven át tartó állat- és növénygondozás fontosságának hangsúlyozása. (a „mi kertünk”, a „mi fánk”, a „mi háziállatunk” kifejezések bevezetése);
 - az állatok természetes élőhelyének ismeretét és ezen keresztül az állatok védelme
 - a folyók, tavak, patakok, vizeink és azok élővilágának megismerése és védelme
esősorban a közvetlen környezetünkben(Tisza élővilága, környezete, gát és ártér jellemzői... az életkori sajátosságoknak megfelelően;
 - a négy évszak „kincseinek” megismertetése a gyermekekkel.
 - Az egész életen át tartó tanulás igényének és képességének kialakítása érdekében alapvető szokások, magatartási formák megalapozása és beépítése a nevelőmunka gyakorlatába.
 - A tanulási folyamat megalapozása a felfedezéssel, a problémamegoldás, az élményközpontú tanulási helyzetek megteremtése.

- Az együttműködés, a társas készségek fejlesztése, az esélyteremtés, a kultúrák közötti párbeszéd alapjainak lerakása az óvodai nevelésben.
- Olyan intézményekkel való kapcsolat kialakítás, melyek felvállalják a környezeti nevelési tartalmak terén a képességek és a magatartás alakítását az életkorhoz igazított tevékenységközpontú módszerek alkalmazásával (sok-sok játékos tevékenység szervezésével, szenzitív módszerek alkalmazásával, terepi tapasztalatokból származó ismeretbővítéssel, ismeretalkalmazással és az alkalmazási területek kialakításával)
- A felnőttek példamutató magatartása minta a gyermekek számára a takarékoságban, ez a gyermeki tevékenységekre (például a villany leoltása, a csap elzárása) és az intézmény működtetésére (tisztítószer használata) is hatással lesz.
- Az újrahasznosítás lehetőségeinek kihasználása (például a munkahelyeken használt papír újrafelhasználása rajzolásra.

A feltételrendszer kialakítását fokozatosan és folyamatosan a lehetőségek kihasználásával valósítjuk meg. A Fenntartó nyilatkozatával támogatta a Zöld óvoda cím elnyerését.

Balesetvédelem és biztonságos közlekedésre nevelés:

Kiemelt tevékenységként kezeljük a közlekedés biztonságának javítását, valamint a biztonságos közlekedésre nevelés, a közlekedési kultúra fejlesztését, a közlekedési szabályok és a helyes közlekedési magatartásformák megismertetését. Mindezek érdekében, új módszerek és új tananyagok alkalmazásával a képzés fejlesztését és a téma köré csoportosuló tevékenységeket, szervezetek által létrehozott tudásbázis összefogását, fejlesztését kutatjuk föl és hasznosítjuk. A témák földolgozásánál elsődleges szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele és a szülők bevonása is.

Célunk:

- a közlekedési, közlekedésbiztonsági nevelés továbbbővítése, sokirányú támogatása, ösztönzése,
- a korosztály számára fontos közlekedésbiztonsági ismereteket biztosítása
- az óvodás gyerekek közlekedési ismeretszintjének sokoldalú fejlesztése , magasabb szintre emelése.

Környezetvédelem

A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. Ilyen tevékenységek lehetnek például a madáretető készítés, a

komposztálás, az esővíz összegyűjtése és az abból történő locsolás, a kertészkedés, az udvargondozás. A gyermekek természethez való kötődését és az élőlények megszerettetését szolgálják azok a valódi történetek is, amiket az óvónő a megfigyelések során elmond. Mindezeket irodalmi, zenei alkotásokkal is színesítheti. Az óvónő az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó-védő tevékenység eredményeként a gyerekek emocionális alapokon eljutnak annak belátásához, hogy az élőlényeket óvni, védeni kell. A népi kismesterségek gyakorlása, a természetes anyagok "közelsége" és a velük való tevékenykedés sajátos élményt és érzelmi többletet jelent a gyermekeknek. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, amelyek belsővé válása a természetben való kulturált viselkedést eredményez. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

A pályázati lehetőségeket kihasználva óvodánk elnyerte a **Biztonságos Óvoda, Zöld Óvoda**, valamint a **Legszebb óvodai konyhakert** és a **Madárbarát kert** címet.

Környezetalakítás

Az óvodai környezet alakítása, óvása folyamatos tevékenységet jelent. A gyermekek szívesen részt vesznek a csoportszoba rendjének helyreállításában, átrendezésében, az ünnepek előtti dekorálásokban, díszítésekben. Az óvónő vagy dajka néni által megkezdett munkálatok látványa a gyereket követésre készíti. Az udvaron, kertben segítenek, a nagyobbak akár önállóan is részt vesznek a különböző tevékenységekben. A veteményesben olyan zöldségféléket termesztünk, amit a gyerek a mindennapi étkezés során fogyasztanak és ismernek. A virágoskertben a gyermek- és népdalokban előforduló növények is helyet kapnak (pl.: gyöngyvirág, pünkösdi rózsza, stb.). Évente ismétlődő szokásunk a Szent György napi virág ültetés a családokkal közösen az óvoda udvarán.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az óvónő környezethez, természethez fűződő viszonya, alap-beállítottsága, értékrendje minta a gyerek, a szülők számára.
- A gyermeki környezetet aktívan, kedvvel alakítja. Természetes számára a jeles napok (pl. karácsony, húsvét) előtti közös "nagytakarítás" teremben, vagy a tavaszi "határjárás", ami az óvodaudvar és környékének tisztogatását, rendbetételét jelenti a gyerekekkel közösen.

- Az óvónő megteremti és ötvözi a *környezeti nevelés és a néphagyomány-ápolás* olyan feltételes tevékenységrendszerét, amelyben a gyerek egyénileg és közösen éli át a változatos ingereket, újrateemtheti saját környezetét. Egyben megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.
- Törekszik az élővilág sokoldalú megismertetésére. A természetsarokban elhelyezett eszközök (nagyító, zsebtükör, földgömb, speciális képeskönyvek, természetfilmek, stb.), az élősarokban levő növények, kisállatok is a megismerési folyamatot segítik.
- A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömet

A gyermekek várható fejlődés óvodáskor végére:

Gyermekeink különbséget tudnak tenni az évszakok között, felismerik az egyes évszakok jellegzetességeit.

- Képessé válnak a természet csodáinak észrevételére.
- Megalapozottá válik környezettudatos magatartásuk.
- Ismerik a növény szót, környezetük növényeit azok gondozását.
- Tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van.
- Önállóan gyakorolják a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, ismernek növényekkel kapcsolatos munkákat, (szüret, szántás, aratás).
- Ismerik a háziállatokat, vadonélő állatokat, madarakat, bogarakat, az általunk ismert állatokat csoportosítják élőhelyük szerint.
- Az élővilág sokoldalú megfigyelésével a gyermekek eljutnak annak belátásához, hogy a természetet óvni, védeni kell.
- Gyermekeink szűkebb környezetükben jól tájékozódnak, ismerik a környezetükben lévő intézményeket, rendeltetésüket.
- Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- Ismerik hazájuk, községük, folyójuk nevét.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- Kialakul a beszédhelyzet és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.

6.8.1. Matematikai tartalmú tapasztalatok

Célunk:

Pozitív viszony kialakítása a későbbi iskolai matematikai tanuláshoz.

Feladataink:

A mindennapokban lehetőséget teremtünk a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

- Fejlesztjük problémamegoldó gondolkodásukat.
- Felkeltjük a gyermekek matematikai érdeklődését, megláttatjuk az ok-okozati összefüggéseket, a környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli relációit.

Matematikai tapasztalatok tartalma:

A gyermek óvodába kerülésekor felmérjük ismereteit, készségeit, képességeit és igyekszünk azokat legjobb tudásunk szerint fejleszteni.

Biztosítjuk a matematikai ismeretszerzés tárgyi eszközeit.

A matematikai nevelés terén két szintet jelölünk meg:

- Bevezetés a matematikába (általában a gyermek 5. életévéig tart). Ebben az időszakban indirekt módon, a játékokban, mindennapi tevékenységükben létrejövő szituációkból adódó lehetőségeket használjuk föl matematikai ismeretek nyújtására. Minden tevékenység hordoz matematikai tartalmat. Például: sorba rendezés, súly, mérés, nehéz-könnyű, számlálás... hosszú- rövid, vastag-vékony, keskeny-széles, periodikus sor stb. tőszámnév, sorszámnév, párosítás, kiegészítés, csoportosítás, kisebb-nagyobb stb. kisebb-nagyobb, alacsonyabb-magasabb...

Minden tevékenységet átgondolunk, megkeressük bennük a matematikai tartalmakat, tudatosan figyelve alkalmazzuk azokat, a tapasztalataik ismereteik bővítésére.

- Második szint az intenzív fejlesztés szakasza, (az 5-7 életévben), amelyben az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok szerzését segítjük elő. Fejlesztjük problémamegoldó gondolkodásukat.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Személyes példamutatásával felkelti a gyermekek érdeklődését a matematikai tevékenységek iránt.
- Olyan helyzeteket teremt, amelyben minden gyermek örömmel mér, viszonyít, számol, összehasonlít.
- Fejleszti matematikai képességeiket, készségeiket. Érdekes eszközöket használ, amelyek motiválják a gyermekeket és játékosan tanítják meg őket a különféle feladatok elvégzésére.
- A játék tevékenység során kihasznál minden lehetőséget ennek a tevékenységi területnek a fejlesztésére, nem erőltet, de megpróbál olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a matematikai készségeik fejlődnek és egyre magasabb szintre jutnak el.
- Épít a gyermekek ez irányú, természetes kíváncsiságára.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képesek mennyiségek összehasonlítására, szétválogatására, bontására, összemérésére és elemek sorba rendezésére.
- Tájékozódnak térben, síkban.
- Tárgyakat meg tudnak számolni legalább 10-ig.
- Ismerik, helyesen használják a helyeket kifejező névutókat.

6.9.MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. A természetközelségben a természetes anyagok használata során, a rendszeresen visszatérő munkálatok ráébresztik a gyereket, hogy az emberi élet velejárója egy-egy adott cselekvéssor. A gyerek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtt munkacselekvéseket játékában utánozza. A hiányzó eszköz nem akadály, ezen a mássá változtatás vágya átrepíti, a cselekvésben mindenáron ki akarja magát próbálni. A gyerek a gyerekméretű, valóságű

eszközökkel is "mintha" cselekvést végez, játszik. Ez a fajta cselekvés, ha rendszerességgel tér vissza, és az egyén, a környezet, a közösség javát szolgálja, munkajellegű tevékenységgé válik. Mozgatója a gyerek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicsérő értékelése.

Célunk:

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenységek lehetőségeinek kiaknázását. Hiszen a munka során nagyfokú önállóságra, döntési képességekre és a döntési helyzetek gyakorlására nyílik alkalom.

Elsődleges célunk az önállóságra, döntési képességre nevelés, munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek megalapozása.

Feladatunk a különböző munkafajták terén:

Önkiszolgálás

A gyermeket a saját személyével, kapcsolatos feladatokkal, annak sorrendjével a felnőtt segítségével ismertetjük meg (testápolás, öltözködés, saját személyiségükkel kapcsolatos igényesség, holmijuk rendben tartása, óvása, kulturált étkezési szokások elsajátítása). Lehetőséget adunk, hogy a gyermekek saját képességeik szerint koruktól függetlenül, akkor végezzék el az önkiszolgálással kapcsolatos teendőket, amikor képesek rá.

Közösség érdekében végzett munka:

A naposi munka tartalmát úgy alakítjuk, hogy minél kevesebb időt vegyen el a gyerek játékaiból. A naposi munkát kisebb gyermekek is vállalhatják. A mindennapi cselekvések bővítik a naposi teendőket. Például a kerti szerszámok rendben tartása, a befőzésekhez, a sütésekhez szükséges eszközök előkészítése, öntözések, stb.

A közösségben végzett *növény- és kisállat* gondozás munkálatai közben a gyerek megismerkedik egyes munkafolyamatokkal (ültetés, vetés, locsolás, kapálás, etetés, itatás, stb.). Az óvoda udvarán kialakított veteményes-, virágoskert folyamatos munkát igényel, ezért fontos a munkafolyamatok megszervezésénél az "erők" tudatos elosztása. A kisebb gyereket az eszköz, a cselekvés vonzza, míg a nagyobb már tudatosan végzi, el feladatot a cselekvő tanulással

Alkalomszerű munka és megbízatás

Az alkalmi megbízatások gyakori elemei a gyermeki tevékenységnek, melynek során figyelembe vesszük a gyermek fejlettségét, személyiségét, a környezeti adottságokat. Dicsérettel, elismeréssel érjük el, hogy szívesen vegyenek részt a munkában.

- Ünnepi előkészületek (csoportszoba kitakarítása, rendbe tétele, díszítése, ajándékkészítés, mézes süteménysütés)
- séták, kirándulások előkészítése

Mindennapi étellel kapcsolatos munkák

Minden olyan tevékenységet ide sorolunk, amelyet előre megtervezünk, vagy amelyeket spontán élethelyzetek teremtenek meg:

- játszóhely, ábrázoló barkácsolás asztal környékének rendbetétele
- morzsa, hulladék felseprése, kiömlött folyadék feltörlése
- asztalok megterítése, esztétikus ételtálalás, majd edények leszedése, illetve terítők összehajtása, cseréje (ezeket a tevékenységeket az egyéni különbségek figyelembe vételével tervezzük), önkéntes alapon, önállóan végezhetik a gyerekek
- megbízatások teljesítése (hívják be a csoportszobába a dajka nénit, hozzanak, vigyenek dolgokat másik csoportszobába)
- illedelmes viselkedés gyakoroltatása (reggel a csoportszobába lépéskor köszönjenek a felnőtteknek és gyerekeknek, ugyanez hazafelé távozáskor, köszönjék meg, ha kapnak valamit.

Tevékenység tartalma:

A gyerekek számára magától értetődő és természetes dolgokká kell tennünk, hogy mindenkinek dolgoznia kell, amikor szükséges. *Ilyen munkafolyamatok:*

- ünnepi készülődések ajándékkészítés, díszítő munkák)
- udvar- vagy teremrendezés (szállítás, rendrakás)
- segítségadás a kisebbeknek,
- növényápolás (öntözés)
- évszakokhoz kapcsolódó munkák (betakarítás, levélsöprés)
- gyűjtőmunkák (a gyűjtött anyag elhelyezése, rendezése)

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Megismeri az óvodába lépő gyerek önkiszolgálási szintjét. A szülőket ösztönzi, hogy a gyerek otthon is gyakorolja az önkiszolgálás és a családért végezhető munkajellegű tevékenységeket. Az óvónő munkához való viszonyában példát mutat a gyerekeknek, a szülőknek.

(igényesség, szervezettség).

Figyelembe veszi a gyerek fejlettségi szintjét, teherbírását. Az önpróbálkozás mellett a munkafogásokat is megmutatja. A tevékenységek során az adott szituációnak megfelelő beszélgetés ösztönzi a gyereket a felnőttel való közös munkálkodásra, az önállóságra.

Figyelemmel kíséri, hogy a tevékenységek során a kisebb gyerek önállóságra törekvését a nagyobb gyerek segítőkészsége ne nyomja el.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Örülnek, ha kötelességüket teljesíthetik.
- Önállóan, igényesen végzik a munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- Szívesen közreműködnek a növények- és állatok gondozásában.

6.10. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak

társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Célunk:

- Gyermeink kíváncsisága, megismerési vágyára építve, értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet) fejlesztése.
- Képesek legyenek a különböző csatornákon kapott ingerek integrációja révén tapasztalatszerzésre és a korábbi tapasztalatok új információval történő összevetésére.
- Önállóságuk, feladattudatuk és feladattartásuk fejlesztése.

Feladatunk:

- elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok és sajátosságok figyelembevétele, az önmagukhoz mért terhelhetőség és a motiválás;
 - a vizuális, akusztikus, kinesztetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el;
 - építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire, változatos módon tartsa fenn a gyermekek érdeklődését.
 - jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
 - a gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli, és egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
 - fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése;
 - megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása;
 - a gyermekek kompetenciájának fejlesztése;
 - a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges;
 - tehetségígérethez utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges;
 - az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.
 - alakuljon ki az önmaguk ellenőrzésének képessége.
-
- A gyermekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készítjük sokoldalú tevékenységre.
 - logikus gondolkodásra nevelés
 - kommunikációfejlesztés, (aktív szókincs, viselkedési szokások, tartós kapcsolatok)
 - kooperáció (együttműködési képességfejlesztés)
 - környezettudatos képességfejlesztés.
 - figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit

- figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit.

Tanulás formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, a gyakorlati problémamegoldás

Tanulási tevékenység tartalma:

A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg, és cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. Ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja.

- Megteremtjük annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a néphagyományon és művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhessen meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére. *Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.*
- A tanulásnál felhasznált eszközök kiválasztásánál (tárgyak, képek, munkaasztalok stb.) törekszünk arra, hogy érdeklődésre, aktivitásra, a gondolkodási műveletek alkalmazására, a feladatban rejlő probléma felismerésére és megoldására ösztönözzenek.
- a tevékenység céljainak megfelelő módszereket, eszközöket, szervezési módokat tervezünk.
- Egyénenkénti segítségnyújtás elsősorban a jót látjuk meg minden gyerekben, a csoport előtt is a pozitív tulajdonságot emeljük ki, ezzel a gyermek értékét növeljük a társak

előtt (magabiztosság, önbecsülés érzésének kialakítása, fokozása) ha hibát észlelnek, figyelmeztessék egymást, segítsenek egymásnak.

- Közösséggé válás feltétele, ha minél több kölcsönös pozitív kapcsolat jön létre a csoport tagjai között.

A rendelkezésünkre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagok, eszközök, digitális anyagokat és eszközöket ismerjük, kritikusan, céljainknak megfelelően használjuk.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyermekek tanulási képességeinek alakulását követi, és segíti. A fejlődéshez, fejlesztéshez alkalmazkodó tanulási térben, a játékban a gyermekek aktívvá, produktívvá válnak.

Úgy válogatja meg a mindenkori tevékenység módszereit, hogy az aktuális téma cél, feladat rendszerének és a gyermekek fejlettségi szintjének megfeleljen.

- A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszik.
- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- Az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermekeket.
- Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg. A tanulás irányítás szervezés alapelvei az óvónő modell szerepe, munkájában a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeli.
- Egyéni képességek figyelembevételével differenciált feladatadás, értékelés elvét alkalmazza és reálisan és szakszerűen elemzi.
- A gyermeki kíváncsiság, utánzási vágy, mint motiváció a játékoság, önállóság, folyamatosság, tudatosság, komplexitás elve érvényesül..

A tevékenységek megvalósítása során változatos módszereket alkalmazunk.

Így a tanulás irányítás – szervezés alapelveit átfogó módszerek közvetlen tapasztalatszerzésre irányuló szemlélődés, amely segítséget nyújt a megfigyelt dolgok, tárgyak, jelenségek, ok-okozati összefüggések megismertetéséhez. Beszélgetés és játékos cselekedtetés közben fejleszthető a kommunikációs készség, az emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, érzelem, kreativitás, gondolkodási műveletek, szocializációs készség, motorikus tevékenység.

6.11.NÉPHAGYOMÁNY-ÁPOLÁS, A NEVELÉS FOLYAMATÁBAN

Intézményünk meghatározó feladatának tartja, hogy a gyermekeket megismertessük a néphagyományokkal, népszokásokkal. A magyar népi játékok gazdag hagyományából a legszebbeket igyekezünk életben tartani.

Kiemelt feladatunk a nagykörűi gyermekjátékok felelevenítése és beépítése a gyermekek játék tevékenységébe.

Az óvodánkban folyó nevelést olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyerekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ennek keretét a népi hagyományok, jeles napok megőrzése képes igazán megteremteni. A mindennapi élet tevékenységei és a jeles napok a néphagyományokban szorosan összetartoznak, amelyek színesebbé teszik a hétköznapiakat.

Programunk, nemcsak a népművészet és a szokásörző jeles napok elemeit öleli fel, hanem a mindennapi élethez kapcsolódó tevékenységeket is. A néphagyományörző tevékenységeket tartalmilag és időrendileg egységes rendszerbe foglalja.

A hagyományörzést szolgáló céljaink, feladataink:

- A néphagyományörzés célja a múlt értékeinek átörökítése, éltetése.
- A gyermekek harmonikus fejlesztése a néphagyomány-ápolás, a természetóvás gazdag eszközzrendszerével.
- A gyermekekben a hagyományok és a természet iránti fogékonyság megalapozása.
- A néphagyomány-ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermeke érzelmein át, a családok aktív együttműködésével

Néphagyományörző tevékenységek tartalma:

Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyerekeket. A gyerek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagokhoz: az agyaghoz, gyapjúhoz, fonalhoz, bőrhez és fához. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, fejleszti az alkotóképességét. Az elkészült tárgyak népi gyermekjátékszerek tovább motiválják a tevékenységet, gazdagítják a játékát, alkotásra kész emberré teszik. A mindennapi tevékenységébe jól beleilleszkedik a játékeszközök készítése. Az óvónők segítségnyújtása közben jó alkalom nyílik a beszélgetésre, a népmesék, mondókák, dalok felidézésére.

Az **udvari játékok** a hagyományápoló tevékenységekkel bővülnek. A természetes anyagokkal való műveletek mellett a dalos játékok, a népi sportjátékok játszására is sor kerülhet. A dalosa zenei fejlesztésben és az érzelmi nevelésben, a népi sportjátékok az állóképesség, az egészséges küzdőszellem alakításában kapnak fontos szerepet. Az óvoda udvara, környéke, a séták, a kirándulások, jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére, az évszakok változásaiból fakadó népi időjóslások felidézésére. A gyerekeket a közös élmények, a környezetükhöz kötik, amelynek védelmezőivé válhatnak.

A szülőföldünk – Nagykörű- természeti szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, alakítja vizuális látásmódját. Ez az alap, melyre a gyerekek művészeti nevelése épül.

A **népi kultúra tárgyai**, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein áthatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e ”gyökerekből” táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.

Az óvónőink egyrészt a napirendben, a játéktevékenységbe ágyazottan tervezik, a hagyományörző cselekvési formákat valamint a helyi lehetőségekhez és igényekhez igazodóan alkalmazza az évkörös szokásait, rendezvényeit.

a, A mindennapokhoz kapcsolódó gyermeki élet ünnepei

Óvodánkban hagyománya van a gyerekek **születésnapi** köszöntésének, számukra ez várva-várt esemény. A gyermek központba kerül, társai ráfigyelnek, vele törődnek, őt “ünneplik”.

A szülőkkel közösen elfogadott köszöntési mód, a vidám ünneplés az érzelmi szükségletek kielégítését szolgálja.

A gyerekek számára fontos ünnep az **Édesanyák ünnepnapja**. Az anya köszöntésére a gyerek érzelmen teli aktivitással készül. Az óvónő az érzelmi kötődés mélyítését szorgalmazza, az ajándék-készítés segítségével és nem a szereplésre koncentrál. Az ünnepnap akkor teljesedik ki a gyerek számára, ha bensőséges, az “anya ölében ülés”, a közös cirógató játék által újraéli az anyából sugárzó biztonságot.

Az **évváró** műsort az éves anyagba már előre beépített dalokból, versekből állítjuk össze, megkönnyítve a közvetlen felkészülés időszakát. Az évváró igazán ünnepi alkalom arra, hogy a nagycsoportosok elbúcsúzhassanak az óvodától, társaiktól, felnőttektől, számot adhatnak magukról, tudásukról. A műsor összeállításánál mindenkor figyelembe vesszük a gyermekek

életkori sajátosságait. Az előadás megszervezésekor az igényességre és a színvonalasságra törekszünk.

Az óvodában megjelenő felnőttek világához kapcsolódó ünnepek a gyerekekben érzelmi benyomásokat keltenek. Az ünnep értelmét később szerzett ismeretek világítják meg.

b, Egyházi ünnepek, nemzeti megemlékezéseink, jeles napjaink

Liturgikus év eseményei:

Szeptember eleje: Veni Sancte

Tartalma: részvétel a szentmisén

Szeptember 12: Szűz Mária névnapja

Tartalma: Mária képnél virág elhelyezése

Szeptember 24: Szent Gellért napja – a katolikus iskolák és óvodák napja

Tartalma: megemlékezés a faliújságon

Szeptember 29: Szent Mihály napja – szüreti mulatság óvodánkban

Tartalma:

- szőlő szemezése, préselése, mustkészítés, diótörés,
- szülők megkínálása musttal,
- ismerkedés népi hangszerekkel /köcsögduda, citera/
- táncház, sportversenyek őszi termésekkel.

Október 1: Szent Teréz ünnepe

Tartalma: a gyermekek megáldása, templomi ünnep

Október 4: Állatok világnapja

Tartalma: Az óvodás gyerekek saját kedvenc játékállataiból és állatos könyveiből kiállítás rendezése a folyosón, rajzolás krétával az udvar betonozott részén.

Október 8: Magyarok Nagyasszonya

Tartalma: Mária meglátogatása a templomban

Őszi tájmegismerő kirándulás, határjárás, őszi piac látogatása

Tartalma:

- a természetben bekövetkező változások folyamatos nyomon követése,

- őszi termések, gyümölcsök vásárlása, étrendünk kiegészítéséhez (csalamádé, gyümölcssaláta).

Október 23: Nemzeti ünnep

November 1: Mindenszentek

Tartalma: emlékezés a Szentekre október 31.-én

November 12: Szent Márton napja

Tartalma: Szent Márton életének megismertetése a gyermekekkel, felvonulás mécsesekkel a faluban.

November 19. Szent Erzsébet. Óvodánk védőszentje

Tartalma:

Az Árpád házi Szent Erzsébet életének megismertetése a gyermekekkel, ünnepi lelki percek a csoportokban, délután szülőkkel közös tevékenységek.

November 30: Advent kezdete

Tartalma:

- Adventi koszorú készítése, a gyertyák folyamatos meggyújtása.
- A gyertyák énekének elsajátítása.
- Az udvari Betlehem elkészítése.

December 4: Szent Borbála napja

Tartalma: cseresznyeág hajtatása Karácsonyra.

December 6: Szent Miklós napja

Tartalma: Mikulás érkezése, fogadása, a gyermekek dallal, verssel köszöntik, csomagosztás.

December 13: Luca napja

Tartalma: búza ültetése Karácsonyra

Karácsony: Urunk születésnapja

Tartalma:

- karácsonyi hangulat megteremtése,
- karácsonyi sütemények készítése szülőkkel, nagymamákkal közösen.
- Betlehemek elkészítése a csoportszobákba

- Karácsonyt megelőző időszakban a gyerekekkel közösen a dekoráció elkészítése, kihelyezése /fenyőág, pattogatott kukorica, alma, szalma, csuhé, rafia, mézeskalács, gyertyák begyűjtése, készítése/

Karácsony heti események

Tartalma:

- karácsonyi zene délelőtt és délután a folyosón,
- fenyőfa díszítése, gyerekek megajándékozása,
- csoportonkénti és óvodaszintű közös éneklés a fa körül
- regélés, pásztorjáték a nagyok előadásában.

Január 6: Vízkereszt – Háromkirályok ünnepe /január 7.-én tartjuk/

Tartalma:

- Háromkirályok rajz készítése, kiállítás a folyosón.
- Karácsonyi díszek leszedése a fáról, a dekorációs falról és a csoportokban

Február 2: Gyertyaszentelő Boldogasszony február 1-én tartjuk

Tartalma: Ünnepi lelki percek a csoportokban – beszélgetés a fény jelentőségéről

Február 8: Óvodai farsang

Tartalma:

Az óvodás gyermekek szüleivel közös multság szervezése.

- gyermekek jelmezes felvonulása
- színvonalas, vidám műsor szervezése
- tréfás családi vetélkedők

Február - Március: Nagyböjt – Húsvét

Tartalma:

- a Katolikus Egyház legnagyobb ünnepe, Urunk halála és feltámadása
- a Húsvét megjelenítése a dekorációs falon és a csoportszobákban
- az ünnep népi hagyományának ápolása, locsolóvers tanítása, locsolkodás

Március: Hamvazó szerda

Tartalma: Hamvazkodás: a plébános úr hamvazás szertartásába részesíteti a szülőket és a gyermekeket.

Március 12: Szent Gergely napja –iskolába hívogatás

Tartalma:

Nagycsoportosok érdeklődésének felkeltése az iskola iránt, volt óvodásaink ellátogatása a nagyokhoz.

Március 15: Nemzeti ünnep március 14.-én tartjuk

Tartalma:

- megemlékezés a 48-as emlékműnél
- helytörténeti kiállítás megtekintése a Múzeumban

Március 19: Szent József napja

Tartalma: Az édesapák köszöntése, közös programok szervezése.

Március 22. Víz Világnapja

Tartalma: Óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét.

Március 25.- Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe

Tartalma: Teremtésvédelmi nap.

Április 22. - Föld Napja

Tartalma: Földünk védelme.

Április 24: Szent György napja – egy gyermek-egy palánta

Tartalma: óvodánk udvarának díszítése nagyanyáink virágaival.

Május 1: Majális az óvodában

Tartalma: májusfák állítása az udvaron, közös éneklés, körjáték

Anyák Napja – Mária Mennyei Édesanyánk

Tartalma:

Az Édesanyák köszöntése, Mária mindannyiunk édesanyja (megjelenítés a faliújságon és a csoportokban),

Május 10. - Madarak és fák napja

Tartalma: Kirándulás az erdőbe

Tavaszi tájmegismerő kirándulások

Tartalma: az adott környezet állatvilágának, növényvilágának, kultúrájának megismerése.

Május 17: Pünkösdlő

Tartalma: Pünkösdi népszokások, hagyományok felelevenítése

A Nagycsoportosok búcsúzása

Tartalma: nagyok búcsúja az óvodától, kicsik búcsúja a nagyoktól.

Június eleje: Te Deum

Tartalma: a tanév értékelése, zárása

Augusztus 15: Nagyboldogasszony ünnepe - templomunk titulusa

Tartalma: a családok részvétele templomunk búcsúi ünnepségén

Óvodapedagógus a folyamatban:

- Az óvónő a néprajzi ismereteit folyamatosan bővíti.
- Összegyűjti szűkebb környezete hagyományait, a gyűjtőmunkában számít a szülők és a nagyszülők segítségére.
- A tárgyalkotás, a környezet alakítás technikai fogásait elsajátítja. A néphagyományörzés elemeit mértéktartóan jeleníti meg az óvodai környezetben.
- Az óvónő az óvodai nevelés folyamatában megteremti a hagyományörző tapasztalatszerzésnek feltételeit és lehetőségeit. Ezáltal a gyermekek és a szülők a természethez, a hagyományokhoz való kötődést egyénileg és együttesen is átélhetik, és azokat önmaguk számára újratemthetik.
- A helyi lehetőségekhez és igényekhez igazodóan alkalmazza az évkörös rendezési elvet. Kiválasztja a jeles napokat, a mindennapos hagyományörző tevékenységeket és a kapcsolódó irodalmi és zenei alkotásokat, népművészetörző technikákat.

7. A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE

A gyermekek komplex személyiség fejlettség megfigyelését rögzítő dokumentumok.

Célunk, hogy minden kisgyermekről elegendő információt szerezzünk ahhoz, hogy a fejlődési ütemének, fejlettségi állapotának megfelelő tevékenységet biztosítsuk számára.

A fejlődés nyomon követése, az egyéni fejlesztési tevékenység rögzítése óvodánk valamennyi óvodapedagógusát érinti. A nevelőtestület által kidolgozott és jóváhagyott mérőanyagunk az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott területeken keresztül méri a gyermekek fejlettségi szintjét. A rendszer nyomon követi az összes óvodánkba járó gyermek fejlődését és fejlesztését óvodába lépéstől a kimenetig.

MÉRÉSEK, MEGFIGYELÉSEK RÖGZÍTÉSÉNEK IDŐPONTJA IDŐRENDJEN:

Vizsgálat	Célcsoport	Ideje	Felelős
<i>Anamnézis</i>	Szülők	Szeptember	óvodapedagógusok
<i>Befogadás tapasztalatai</i>	Mókus, Süni, Méhecske csoport	November	óvodapedagógusok
<i>Megfigyelés, mérések rögzítése</i>	Süni, Méhecske, Mókus csoport	November 1. Április 30.	óvodapedagógusok
<i>DIFER</i>	Méhecske, Mókus Süni	November 30.	óvodapedagógusok
<i>Egyéni fejlesztési terv</i>	Mókus, Méhecske, Süni csoport	November 15. Április 15.	óvodapedagógusok
<i>SNI, BTMN gyermekek fejlesztési terve</i>	Süni, Méhecske, Mókus csoport	Szakértői vélemény meghatározása szerint folyamatos	óvodapedagógusok
<i>Szülői nyilatkozat a tehetséggondozásról</i>	Süni, Méhecske, Mókus csoport	szeptember 30.	tehetségműhely vezetők
<i>Beszédállapot</i>	Méhecske, Mókus, Süni csoport	Szeptember	Logopédus
<i>Súly, magasság</i>	Süni, Méhecske, Mókus	félévente	óvodapedagógusok

	csoport		Védőnő
<i>Látás, hallás, egészségi állapot</i>	Tanköteles korú gyermekek	Április	Háziorvos Védőnő
<i>Tehetségigéreték azonosítása</i>	Süni, Mókus, Méhecske csoport	Április- május	óvodapedagógusok
<i>Szülői kérdőív kitöltése a műhelymunka eredményességéről</i>	Szülők	Május 15.	óvodapedagógusok
<i>Után követés</i>	I. osztályos gyermekek	November	óvodapedagógusok

A nyomon követés alapelvei

- Az OVPED és OVIKRÉTA mérési szempontjai szolgálnak alapul a gyermeki képességek megismerésének. Célzott, spontán megfigyeléseket végzünk, illetve olyan méréseket alkalmazunk, melyekre a szabad- és kezdeményezett játék, valamint az óvodai élet egyéb tevékenységei során teszünk szert.
- Difer mérést 5 éves korban alkalmazunk először.
- Munkánkban fontos a rendszeresség és folyamatosság, hiszen csak így mutatható ki a fejlődésben bekövetkezett változás.
- Óvodánk valamennyi óvodapedagógusára kötelező a titoktartás elve. A gyerekekről elkészített dokumentumokat bizalmasan kezeljük, azt – írásbeli szülői engedéllyel – csak az érintett személyeknek adjuk át.

Differenciált fejlesztés rögzítése, tervezése

- A fejlődés nyomon követésének rögzítése során értékeljük és elemezzük a kapott adatokat. A megfigyelés alapján képességterületenként megállapítjuk a gyermekeket leginkább jellemző képességszintet. Erre alapozva tervezzük a fejlesztés tevékenységeit.
- óvodába lépéskor a szülőkkel elkészítetjük a gyermek anamnéziséét,
- a gyermek fejlődésének mutatóit (testalkat, érzelmi-akarat, szociális- társas, értelmi, beszéd), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,

- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.
- A tervezés során meghatározzuk a fejlesztendő képességterületeket, majd a fejlesztés tevékenységeit.
- Az egyéni fejlesztési naplót a személyes dokumentumok között kell tárolni.
- A nevelési terv és annak féléves értékelése a csoportnaplóban kerül rögzítése.

Az eredmények kommunikálása:

A gyermekek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk. A tájékoztatás eljárásának jellemzői:

- Szülői értekezleteken a csoportot érintő fejlődési jellemzőket ismertetjük a szülőkkel.
- Évente két alkalommal személyes beszélgetésen ismertetjük a szülőkkel a gyermekére vonatkozó eredményeket.
- A tanköteles gyermekekről készített DIFER mérések tesztlapját átadjuk az iskoláknak és az ottani mérés után azok visszakérülnek hozzánk. (visszacsatolás) Ezután azt a gyermek személyi anyagához csatoljuk.

8. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Új tartalommal közelítünk az óvoda – iskola átmenet problémájához, az inkluzív pedagógiához.

Az óvodai tanulás sajátos értelmezése

Óvodai programunkban a tanulás célja nem csak az információk bővítése, hanem a képességek fejlesztése és mindezt egyénre szabottan, differenciáltan, az egyes gyerekekhez igazított módszerekkel, eszközökkel, az egyes gyerekekhez mért tempóban valósítjuk meg.

A kulcsszó a gyermek fejlődésének nyomon követés. A pedagógusaink mindig tudják, hogy az egyes gyermek mely tulajdonságában „hol tart”, ennek érdekében legfontosabb feladatunk a gyermek megismerése, melyhez azonban a folyamatos megfigyelés szükséges.

Nyomon követéses mérésünk lényege, hogy a gyermek bármilyen tulajdonságát szem előtt tartva, mindig a saját képességének legmagasabb fokáig tudjuk eljuttatni, hiszen az egyes részképességek ismeretében meg tudjuk határozni a következő lépést és a következő szintet.

Az óvodai tanulás jellemzője:

- A gyermek képessé válik az élethosszig tartó tanulásra.
- Épít a gyermeki kíváncsiságra.
- Felhasználja a gyermek aktivitását, meglévő ismereteit..
- Értékeli kreatív megoldásokat.
- Megteremti a játékba integrált, cselekvéses gondolkodási formák lehetőségeit.
- Egyénhez mérten értékeli.
- Egyformán jelentősnek tartja a különböző képességeket, készségeket és a meglévő tudást.
- Folyamatosan és fokozatosan várja el az együttműködést, a feladattartást, az irányíthatóságot.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

- *A testileg* egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- *A lelkileg* egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

A kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladataink:

- A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl, az egyéni fejlettségi szintet;
- Az iskolakezdéshez testi, lelki és szociális értettség szükséges, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához;
 - a testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
 - a lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos

bevésés és figyelem megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről),

- a szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),
- Ötéves kortól (2015. szeptember 1-től 3 éves kortól) kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése;
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges;
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

/Lsd.: 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról/

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2020. január 1-jén hatályba lépő 45. § (2) bekezdés alapján a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A törvényes képviselő, vagyis a szülő vagy gyám kérelmére az Oktatási Hivatal döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A kérelemben bármilyen releváns indok leírható, így a szülő leírhatja, miért, milyen okból kérelmezi a felmentést, milyen körülmény, állapot, tény teszi azt indokolttá. Az eljárásban e körülmények vizsgálatára kerül sor. A szülő a kérelméhez bármilyen, általa fontosnak tartott iratot, dokumentumot mellékelhet, kikérheti az óvodától a gyermek fejlődését nyomon követő nyomtatványt is, és azt is csatolhatja, ilyen módon a kérelemmel foglalkozó szakemberek közvetve az óvoda véleményét is figyelembe vehetik. A fejlődést nyomon követő nyomtatvány csatolása ugyanakkor nem kötelező, hiszen nem csak olyan körülmény, állapot, tény merülhet fel, melyeket ez az óvodai dokumentum tartalmaz. Az Oktatási Hivatal eljárása közigazgatási hatósági eljárás. Amennyiben az Oktatási Hivatal hatósági eljárása keretében úgy ítéli meg, hogy különleges szakértelemre van szükség a megalapozott döntés meghozatalához, szakértőt vesz igénybe. A kirendelt szakértő csak az eddig is e kérdéssel is foglalkozó szakértői bizottság lehet, ahol hozzáértő szakemberek foglalnak állást a gyermekkel kapcsolatosan. A szakértői bizottság szakértői véleményét a már bevett, eddig is alkalmazott komplex pedagógiai-gyógypedagógiai – pszichológiai,

szükség szerint orvosi vizsgálata alapján alakítja ki, az Oktatási Hivatal ez alapján dönt a kérdésben.

Óvodai nevelésünk során arra törekszünk, hogy az óvodánkba járó gyermekeket önmaguk képességeihez mérten minél hatékonyabban és eredményesebben felkészítsük a sikeres iskolakezdésre.

9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- . *sajátos nevelési igényű gyermek*
- . *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek*
- . *kiemelten tehetséges gyermek*

9.1 Különleges figyelmet igénylő gyermekek óvodánkban:

9.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja

Intézményünk az Alapító okirat szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését. A **sajátos** nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön. A gyerekek őszintén elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség természetes számukra. Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítania az óvodának, ahol a másság felé fordulás mindenkinek természetessé válik.

Célunk:

A speciális szükségletű gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyerek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás, amely egyes esetekben részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki.

Programunk felfogása szerint:

- minden kisgyerek fejleszthető.
- a gyermek meglévő képességeiből indulunk ki.

- azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett, szükséges segíteni, támogatni, fejleszteni.

A gyerekek fejlődésének nyomon követésekor megismerjük pillanatnyi fejlettségi állapotukat annak érdekében, hogy tovább lehessen fejleszteni őket. A sajátos nevelési igényű gyerekek is különbözőek, egyediek, ezért speciális nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek ugyanúgy, mint bárki más. A sajátos nevelési igényű gyerekek elsősorban gyerekek, és csak

másodszorban sajátos nevelési igényűek. Ez azt jelenti, hogy a részfunkciók fejlesztésén túl az általános személyiségfejlesztésre nekik is szükségük van. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek ugyanúgy joguk van az érzések, a tapasztalatok átéléséhez. Ezekről való megóvásuk annyit jelentene, mint kizárni őket a világból. Csak ők tudják érzékeltetni, hogy mire van szükségük. A pedagógusaink értő figyelemmel fordulnak feléjük. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért. A pedagógus feladata, hogy a szükséges feltételek megteremtésében segítsen.

A sajátos nevelési igényű kisgyerekeknek joga van sajátosságaihoz, az azokkal való teljes élethez, amely bizonyos speciális életmóddal jár együtt. Minden sajátos nevelési igényű gyerekeknek joga van, életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő szinten, tisztában lenni saját állapotával, jogaival és lehetőségeivel.

Pedagógiai programunkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése több irányban történik:

- A tevékenységorientált fejlesztés.
- A gyermekek spontenitásától kiinduló fejlesztés.
- A feladatorientált fejlesztés során az óvodapedagógus kompetenciájánál fogva nem speciálisan az adott tünetre, tünet-együttesre dolgozza ki a feladatokat, hanem a differenciálási szintekre és a képességfajtákra vonatkozó ajánlásokat variálja az adott kisgyerek fejlettségi szintjéhez, állapotához igazítva, figyelembe véve a segítő szakkompetencia (pszichiáter, pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, gyógytornász, fejlesztőpedagógus) útmutatásait.
- Az óvodapedagógus a gyermeki személyiség minél több szféráját próbálja bevonni a fejlesztésbe, oly módon, hogy a feladatot és a személyes élményt egy szituációba integrálja.

Ahány sajátos nevelési igényű kisgyerek, annyi személyiség, és ahány személyiség, annyi személyes élmény és annyi integráló fejlesztés

Feladataink:

- Az általános pedagógiai célrendszer figyelembevételével határozzuk meg az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat.
- A gyermekekről kapott szakvélemények, szakértői vélemények, orvosi –pszichológiai - gyógypedagógiai áttekintése, ezek segítségével tájékozódás.
- A specifikus fejlesztő tevékenységek megszervezése, a képességek fejlesztése mozgás, beszéd (nyelvi), hallás, észlelés, értelmi nevelés területein.
- Napi életritmusba beépített speciális tevékenységek rendjének kialakítása, szokások és önállóság figyelembe vételével.
- Sérülés specifikus fejlesztés, külső és belső szakemberek bevonásával.
- Speciális módszerek, eljárások, technikák megválasztása és alkalmazása, kognitív képességek fejlesztése.
- Csoportos tevékenységek esetén is figyel az egyéni szükségletekre, és a gyermekek egyéni igényeinek megfelelő módszerek, eljárások alkalmazására törekszik..
- Differenciált segítségnyújtás, a hiányzó képességek, területek korrekciója.
- Egyénre szabott fejlesztési terv kidolgozása szakvélemény alapján.
- Elfogadás, pozitív befolyásolás, harmonikus személyiségfejlődés biztosítása.

Figyelemmel vagyunk arra, hogy:

- . A sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti.
- . Terhelhetőségét biológiai állapota esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.
- . A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-, orvosi-, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük..
- . Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- . Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- . Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

Óvodánkban megvalósuló integrált nevelés, oktatás

- . Elősegíti a sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését a többi gyermekkel történő nevelésük során.

- Figyelembe vesszük pedagógiai programunk, illetve a speciális tartalmak közvetítésénél a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének igényeit.
- A gyermekek tanulási magatartási problémáit felismerve külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- Óvodánk vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus segíti. Közreműködése kiterjed a

gyermekeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, sajátos teendők ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.

- Az integráltan fejlesztett gyermekek számára biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, amelyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ellátása:

- integrált nevelés
- fejlesztő foglalkoztatás
- a fejlesztő foglalkozások szakvéleményekben megfogalmazottak szerinti szervezéséért az intézmény vezetője a felelős
- nevelési tanácsadónál kötelező felülvizsgálat

Az egyéni fejlesztési terv személyre szólóan, az adott feladatellátást igénylő gyermekekre vonatkoztatva kerül kidolgozásra.

9.1.3. Tehetséggondozás az óvodánkban

A tehetség az a veleszületett adottságokra épülő, sok gyakorlással, céltudatos fejlesztés segítségével kibontakoztatott képesség, mely közben a gyermek egy vagy több területen az átlagost messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. (Harsányi, 1988)

A tehetség megnyilvánul:

- a gyermek kreativitásában
- átlagon felüli kognitív képességeiben
- átlagot meghaladó speciális képességeiben
- feladat iránti elkötelezettségében.

Óvodánkban dolgozó óvodapedagógusok

- elkötelezték a tehetségfejlesztés, tehetséggondozás iránt,
- felkészültek a tehetség felismerésére, gondozására az óvodai élet egészében,
- támogatják a gyermeki kreativitás kiteljesedését.

A pedagógiai gyakorlatunkban a kiemelkedően kreatív, tehetségígéretet mutató gyermekek saját csoportjukban élik élményekben gazdag óvodás napjaikat. Játsszanak, önfeledt, szabad tevékenységeket folytatnak. A tehetségígéret felismerése, fejlesztése az óvodai csoportokban, a tevékenységekbe ágyazottan, differenciáltan történik.

Céljaink:

- a kiemelkedő képességű gyermekek felfedezése, személyiségük erős és gyenge oldalának fejlesztése,
- az óvodai élet egész idejére kiterjedően a tehetségígéret gondozása, szakszerű támogatása a játék elsődlegességének hangsúlyozásával,
- az alulteljesítő gyermekekben lappangó kiemelkedő képességek felfedezése,
- a tehetség különleges személyiségjegyei megnyilvánulásának támogatása sokféle területen, különböző helyzetekben.

Feladataink:

- elfogadó, biztonságos légkör megteremtése,
- szabad játék lehetőségének biztosítása,
- tanulós, cselekvéses helyzetekbe épített kreativitásfejlesztés,
- önkéntesség biztosítása a tevékenységekben,
- a kiemelkedő képességű gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteinek kielégítése

- többféle lehetőség kínálása az adott területen.

Az óvodapedagógus dokumentációs és kommunikációs feladatai a tehetséggondozással kapcsolatosan: /Nagy Jenőné: *Tehetségigérek gondozásának elmélete és gyakorlata 2012.*/

- a tehetségre utaló jellemzők rögzítése
- a rögzített jellemzők alapján történő egyénre szabott tervezés, fejlesztési terv elkészítése,
- a fejlődés jellemzőinek rögzítése a gyermek egyéni lapján,
- tájékoztatás nyújtása a szülőknek a tehetséggondozás formáiról, lehetőségeiről.

Alapelveink a tehetséggondozással kapcsolatosan:

- a gyermek fejlődési ütemének, egyéni sajátosságainak szem előtt tartása,
- a gyermeki jogok tiszteletben tartása,
- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, elfogadás, bizalom,
- a gyermek segítése saját értékeinek felfedezésében,
- játékosság, komplexitás érvényesülése,
- minden gyermekre érvényesség és alkalmazhatóság,
- esélyegyenlőség megteremtése.

A tehetséggondozás megvalósítása pedagógiai munkánk folyamatában

Óvodánkba járó gyermekek a napi pedagógiai gyakorlat során olyan tevékenységek közül választhatnak és vehetnek részt, melyben érdeklődésük vezérli őket.

Cselekvéses formában dolgozhatják fel élményeiket, miközben kibontakoztathatják kreativitásukat. Olyan spontán vagy tervezett, szervezett tevékenységeket kínálunk számukra, melyben természetes kíváncsiságukat kielégíthetik.

Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek, hogy önkéntes alapon megmutathassák képességeiket óvodán belül és kívül is.

A tehetséggondozás a gyakorlatban:

Tehetséggondozó tevékenységünk során a gazdagítás módszerét alkalmazzuk. Nagy figyelmet fordítunk a gyermek képességeit figyelembe vevő differenciált fejlesztésre.

A gazdagító programok beépülnek a mindennapos tevékenységekbe.

A gazdagítás során célunk az ismeretekre épülő képességek átlagot meghaladó fejlesztése.

A gazdagítás lehetőségei pedagógiai munkánk során:

- mélységben történő gazdagítás – több lehetőség, több idő biztosítása

- tartalmi gazdagítás – a gyermek érdeklődését, szükségleteit figyelembe véve tervezzük a fejlesztési tartalmakat,
- feldolgozási képességek gazdagítása – kreatív gondolkodásfejlesztés, felfedezés lehetőségének biztosítása a tevékenységek során
- tempóban történő gazdagítás – melynek során építünk a tehetségígéretnek gyorsabb munkájára.

A tehetséggondozás alkalmazásának várható eredményei

- az óvodáskorban hatékony és sokoldalú fejlesztést kapnak a gyermekek, melynek birtokában sikeresen kezdik el az iskolát,
- szociálisan érzékenyek, kreatívak lesznek,
- bővülnek ismereteik, sokféle módon jutnak el tapasztalatokhoz,
- az adott érdeklődési területen több ismerettel és tapasztalattal rendelkeznek,
- a másság elfogadásában toleránsabbak,
- kifejezik önmagukat a számukra legmegfelelőbb módon,
- sikerül kialakítani kezdeményező készségüket, önként vállalnak feladatot, melynek során kiemelkedő teljesítményre lesznek képesek.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Sokféle tevékenységek kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik megismerésébe
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- A tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel
- Tehetségígéretnek azonosítása, számukra tehetséggondozó műhelyfoglalkozások szervezése (délutáni nevelőidőben)
- A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

10. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ FELADATOK

A veszélyeztetett, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, a pszichés fejlődési zavarokkal és egyéb fejlődési rendellenességi zavarokkal küzdő gyermekeknek is joga van egyéni fejlődési sajátosságaikhoz igazodó pedagógiai környezethez. Óvodánknak, mint nevelési intézménynek kiemelt feladata az egyenlő bánásmód elvének megvalósítása és az esélyegyenlőség biztosítása, ezért fokozott figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek körülményeit, szociális problémáit és az ehhez kapcsolódó fejlesztő tevékenységeket. Elengedhetetlen olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik a meglévő hátrányokat és előmozdítják a sikeres iskolakezdést. Az esélyegyenlőség előmozdítása tehát konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. Fontos a gyermek napi tevékenységének nyomon követése, a magatartás, viselkedés gyors változásának felismerése, esetleges sérülések észlelése. Figyelmeztető jelzés a társas kapcsolatokban megjelenő helytelen magatartás, viselkedési rendellenesség, a pszichés fejlődés zavara.

Szükség esetén szakembertől kell diagnózist, módszertani útmutatást kérni a megfelelő intézkedések, tennivalók megállapításához. A jogi és szociális, szolgáltató és információs rendszer kiépítése elengedhetetlen feltétele annak, hogy az esélyegyenlőség megfelelően érvényesüljön gyermekeink érdekében. Az esélyegyenlőségi terv szorosan kapcsolódik a gyermekvédelmi tervhez, annak alapvető részét képezi.

Intézményünk kialakítja:

- az egyenlő bánásmód elvét,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a megkülönböztetés tilalmát,
- a társadalmi szolidaritás kialakítását.

Célunk:

- megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére,
- gyermekközpontú, családtámogató szemlélet kialakítása,
- csökkenjen a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében az SNI minősítés,
- megfelelő időben kezdhessék meg iskolai tanulmányukat.

Az óvoda felelőssége és intézkedési kötelezettsége:

- a gyermek felvétele előtt tájékoztatni kell a szülőt arról, milyen személyi, tárgyi feltételekkel, pedagógiai eszköztárral rendelkezik az intézmény, hol van az egyéni adottságokból eredő hátrányok kiküszöbölésének realitása, esélye,
- az óvodás gyermek egyéni fejlesztési tervéhez igazodó szakszerű ellátási feltételek biztosítása a teljes óvodai nevelés időtartama alatt, különös figyelemmel az iskola előkészítés feladataira,
- tájékoztatási és intézkedési kötelezettség mindazok felé, akiknek a gyermek sajátos helyzetéből adódóan nyilvántartási és intézkedési kötelezettsége esélyjavító feltételei vannak, lehetnek. *Esélyegyenlőséget és szociális hátrány enyhítését biztosító intézkedések:*

- diszkrimináció mentesség megvalósítása, hátrányaik csökkentése, jogaiknak védelme,
- a családok szociális életének nyomon követése, rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel,
- tájékoztatjuk a rászoruló gyermekek családját az étkezési és egyéb támogatások lehetőségéről az aktuális jogszabályoknak megfelelően,
- szakértői bizottság vizsgálatának elindítását kezdeményezzük szükség esetén; felülvizsgálatot követően, lehetőségeinknek megfelelően biztosítjuk a további nevelésüket, gondozásukat,

- nyomon követjük az óvodaköteles gyermekek rendszeres óvodába járását, szükség esetén megtesszük a mindenkor jogszabályban megfogalmazott lépéseket,
- nevelésükhöz szükséges tárgyi és környezeti feltételeket, lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk. A fenti feladatok összefogása az intézményvezető által megbízott gyermekvédelmi felelős feladata, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és a hatósággal, valamint védőnővel, gyermekorvossal.

Törekszünk az eltérő szociokulturális háttérű gyermekek együvé tartozásának kialakítására.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkát az adott évre.
- Nyilvántartja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Az étkezési kedvezmények dokumentációinak folyamatos vezetése és karbantartása.
- Szükség szerint családlátogatások végzése az óvónőkkel.

- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll szükség esetén.
- A családsegítő faliújságon a szülők folyamatos tájékoztatása az őket érintő témákban.
- Hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban szükség szerint.
- Folyamatos kapcsolattartás a Családsegítővel.
- Félévente beszámoló készítése az óvónők és az óvodavezető felé.

Kapcsolatfelvétel- kapcsolattartás a

- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Gyámügyi hivatallal
- Családsegítő Központtal

Óvodapedagógusok feladatai:

- Segíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését és járását.
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő– óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a támogatáshoz való hozzájárulást javaslatával elősegíti
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket és okokat felismeri, és szükség esetén szakember segítségét kéri.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja / a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít /.
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolat kialakítása.
- Szükség szerint családlátogatások végzése
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll szükség esetén.
- Hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban szükség szerint.

11. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig. Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Feladataink:

- A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőség kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
- a családlátogatás, a gyermek, otthoni környezetének megismerése,
- a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja
- internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei,
- szülői értekezletek szervezése,
- szülői közösség működésének segítése
- játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,
- közös kulturális programok szervezése,
- kirándulás katolikus hitükhöz kapcsolódó helyekre,
- közös szentmisén való részvétel,
- az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:

Cseresznyemag Bölcsőde

Kapcsolat az óvodai élet során:

- az intézmény Fenntartójával, Plébánia
- a társintézményekkel,
- a Gyermejkölési Szolgálattal, és Családsegítő Központtal
- a gyermekvédelmi ügyintézővel,
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- a Karitás-csoportokkal,
- az egészségügyi szervezetekkel,
- a közművelődési intézményekkel
- a nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Kapcsolat az óvodai élet után:

- az általános iskolával

11.1 . A CSALÁD és az ÓVODA

Programunk célja a család és az óvoda együttműködésének elősegítése a gyermekek összehangolt nevelése érdekében, amely a kölcsönös bizalomra és kölcsönös segítségnyújtásra épül.

Tiszteletben tartjuk a szülők meggyőződését. Segítjük őket a keresztény nevelés helyes értelmezésében, hogy az óvodai és családi nevelés egymást kiegészítve töltse be szerepét.

Óvodai nevelésünk a családi nevelésre épül, a kettő összhangja és az óvoda folyamatos együttműködése a szülőkkel, a gyermekek harmonikus fejlődésének feltétele. Nem vállalhatjuk át a családi nevelés feladatainak megoldását, de szaktudásunkkal és tapasztalatunkkal hathatós segítséget nyújthatunk a gyerekek fejlesztéséhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda a kezdeményező. A napi kapcsolattartás elengedhetetlen, fontos, hogy a szülők tájékozottak legyenek a gyermekükkel történt napi lényeges eseményekről.

A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, hogy milyen nevelési hatások érik a családjában. A megfelelő módon kialakított szokások és viselkedési formák a gyermek számára megkönnyítik az óvodai közösségbe való beilleszkedést. Ezért nagyon fontos a családok nevelési szokásainak a megismerése, közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz.

Az óvodapedagógusok napi kapcsolatban állnak a szülőkkel, ezáltal az együttnevelés, az együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszere biztosított.

Az információcserét szolgálják a szülői értekezletek, családlátogatások. Szülői kis és középső csoportban évente egyszer, nagy csoportban két alkalommal hívunk össze értekezletet, a családlátogatásokat a beszoktatás időszakában bonyolítjuk le.

Évről évre nő a hátrányos, ill. az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek száma, és ez egyre szélesebb körű feladatot ró óvodánk minden dolgozójára. Az érintett családoknak igyekszünk segítséget nyújtani.

Feladatunk, hogy személyes kapcsolatot alakítsunk ki a szülőkkel és, hogy a hagyományos kapcsolattartási formákon túl újszerű kommunikációs elemeket építsünk be a mindennapi nevelőmunkánkba.

- Családi sportvetélkedő évi két alkalommal
- Tök jó nap novemberben
- Egészségnapok évi két alkalommal
- Karácsonyvárás decemberben
- Húsvéti játszóház
- Nagycsoportosok búcsúztatása, zsúr
- Szülői fórumok (óvoda-iskola átmenet, együtt a gyermekekért nevelési tanácsok szakemberek bevonásával.
- Hagományőrző programokon való részvétel.(játszóházak, táncházak)

A gyermek nevelésében a család elsődleges szerepe megmarad, de a gyermek fejlődéséért a család és az óvoda egyaránt felelős. Ez a felelősség csak egyenrangú nevelőpartneri viszonyban valósulhat meg.

Mindennapi nevelőmunkánkban:

- Építünk a családi nevelés eredményeire.
- Bővítjük, fejlesztjük a család nevelési kultúráját.
- A gyermekeket érintő fontos kérdésekben kikérjük a szülők véleményét, és bevonjuk őket a döntéshozatalba.
- Összinté párbeszéd kialakítására törekszünk a szülőkkel.
- Rugalmasan, az értékeinkhez, a vállalt küldetésünkhöz igazítva kezeljük a szülők elvárásait.
- Tájékoztatjuk a szülőket nevelési elképzeléseinkről, módszereinkről.
- A család bevonását, befogadását az óvodánk kiemelten kezeli.
- A családok eltérő nevelési szokásait, igényeit tiszteljük.
- Tapintat, nyitottság, őszinteség, rugalmasság nyilvánul meg az együttnevelésben.
- A megszerzett bizalom megtartására törekszünk.

A szülők bevonása az óvoda mindennapi életébe:

- minden korcsoportban időszakonként a szülővel egyéni beszélgetésen ismertetjük a gyermek fejlődésének jellemzőit, nevelésével kapcsolatos problémákat, a megsegítés lehetséges módjait,
- lehetőséget biztosítunk az óvodai tevékenységekbe való betekintésre, amelyet a nyílt napokon megtehetnek,
- aktívan szerepelnek a szülők a gyermekek részére szervezett csoport- ünnepeken,
- A szülői értekezletek a szülői fórumok a szemléletformálás, a szülő nevelési attitűdjének alakítására, a gyermeknevelés általános, a korosztály sajátosságaiból adódó problémáinak megvitatására teremtenek lehetőséget.

Az értekezletek nagyon jó alkalmat teremtenek az óvodai munka céljainak, feladatainak megismertetésére, melyet a szülővel való egyéni beszélgetés során saját gyermekre vonatkoztatva realizálni lehet.

- Közös kirándulások, ünnepek, teadélutánok szervezésével jó kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel

Szülői munkaközösség:

Tagjait az óvodaév első szülői értekezletén a szülők választják meg, csoportonként három fővel. Közülük egy elnököt jelölnek, aki képviseli érdekeiket az egyéb fórumokon. Az SZMK tagjai segítségével bevonjuk a szülőket az óvodai rendezvények, kirándulások megszervezésébe, lebonyolításába./Teadélután, farsang, kirándulások/ A Szülői munkaközösség véleményezi azokat az intézményi dokumentumokat, amelyek az eredményes együttműködést segítik.

11. 2. AZ ÓVODA ÉS A FENNTARTÓ, EGYHÁZKÖZSÉG, KATOLIKUS ÓVODÁK

Egri Főegyházmegye;

- Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága, Eger: együttműködünk a Fenntartóval és mindazon szervekkel, testületekkel, akik segítik az óvoda működését. Törekszünk a gyors, pontos információáramlás létrehozására, o rendszeres kapcsolatot tartunk az EKIF képviselőivel.

- Nagykőrűi Római Katolikus Plébánia: egyházközségünk a kezdetektől fogva támogatja óvodánkat, a Plébános atyát nevelési értekezletekre, szülői értekezletre, rendezvényeinkre meghívjuk, valamint lelkigyakorlat vezetésére, illetve óvodás mise megtartására is megkérjük.

- az Egyházmegye által fenntartott többi oktatási intézmény: o lehetőségeinkhez képest igyekszünk kapcsolatot teremteni az egyházmegye katolikus óvodáival (Kötelek, Fegyvernek, Kenderes, stb.) szakmai napok, továbbképzések keretében.

11. 3. AZ ÓVODA ÉS A KATOLIKUS PEDAGÓGIAI INTÉZET (KPI)

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a szakmai képzések és az előrehaladás érdekében. Kihasználjuk a továbbképzési intézet által nyújtott lehetőségeket.

11. 4. AZ ÓVODA és az ISKOLA

Az óvodából az iskolába való zavartalan átmenet megkívánja a két intézmény nevelőmunkájának összehangolását, az együttműködést. A folyamatosság érdekében a kölcsönös nyitottságra, érdeklődésre, egymás munkájának megbecsülésére törekszünk.

A kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.

Az együttműködésünk formái:

- szakmai kapcsolatok fenntartása
- a leendő elsős tanító rendszeres látogatása a leendő első osztályosok csoportjában.
- tanítónők részvétele az óvoda ünnepségein
- a leendő első osztályosok gyerekek látogatása az iskolában (nyílt napok, rendezvények)
- a leendő elsős tanító részvétele az iskola előkészítő szülői értekezleten
- óvodásaink beilleszkedésének és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése – után követés
- munkaközösségi hospitálások
- tájékoztatás a gyermek fejlettségéről, a fejlődés üteméről.

11.5. AZ ÓVODA és a BÖLCSÖDE

A bölcsödéből az óvodába való átmenet zökkenőmentessé tétele érdekében, óvodánk olyan tartalmi kapcsolatot alakít ki a nagykőrűi Cseresznyemag bölcsödével, mely során egymás nevelő munkáját megismerjük és segítjük.

11.6. AZ ÓVODA és a KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEK

Óvodánk jó kapcsolatot tart fenn a **Művelődési Ház**szal, minden olyan rendezvényen részt veszünk, amely elősegíti a nevelő munkánkat. Ezeket a programokat úgy választjuk meg, hogy a gyerekek nyugodt játékát, pihenését ne zavarja. Lehetőségünk nyílik bábelőadások, kiállítások, gyermekszínházi előadások megtekintésére. Az óvoda rendezvényei (pl. Jótékonysági teadélután, Farsang) mindig itt kerülnek megrendezésre, rossz idő esetén az ünnepségeket (Évzáró) is itt tartjuk.

A **könyvtár**at is rendszeresen látogatjuk, így keltjük fel érdeklődésüket a könyvek és a könyvtár iránt. Pótoljuk és gazdagítjuk a gyermekirodalmi és szakirodalmi könyvek választékát.

Rendszeresen részt veszünk a Szolnoki Művelődési és Zenei Központ báb- és meseelőadásain.

A Tájházban megrendezett kiállításokon és az alkalomhoz kötődő egyéb rendezvényeken lehetőség szerint veszünk részt.

Szükségesnek látjuk, hogy óvodánk kapcsolatot alakítson ki az iskolában működő művészeti iskolával. Velük együttműködve tudjuk elérni, hogy a zene, az alkotások, a környezetesztétika értékei megjelenhessenek óvodánkban.

Kapcsolattartás formái:

- egymás rendezvényein való részvétel
- közös előadások
- kiállítások szervezése.

11.7 . AZ ÓVODA és a PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT, SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁG

Pedagógiai szakszolgálat: o a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét vesszük igénybe az év közben szükséges kezelések ellátása érdekében, o logopédus foglalkozik a rászoruló gyerekekkel. Szeptemberben fölméri a csoportokat. Elsősorban a nagycsoportosokkal és a megkésett beszédfejlődéssel küzdő középső csoportosokkal foglalkozik. Az óvónők szakmai fejlődéséhez szükséges tanfolyamok, szakmai fórumok, a legújabb szakirodalom és pályázati lehetőségek általuk jutnak el hozzánk. Felmerülő szakmai gondjainkkal az Intézet szakértőinek véleményét kérjük.

Szakértői bizottságok: o beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, illetve sajátos nevelési igény megállapítása, vagy kizárása érdekében vesszük fel a kapcsolatot; A Bizottság szakmai véleménye alapján szervezzük az érintett gyermekek felzárkóztatását.

11.8 . AZ ÓVODA ÉS A CSALÁDSEGÍTŐ és GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Gyermekjóléti Szolgálat: a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében az óvoda gyermekvédelmi megbízottja telefonon, írásban és személyes találkozások keretében tartja a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal. Kölsönösen tájékoztatják egymást tapasztalataikról, o az óvoda segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálattól, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, illetve a gyermekközösség védelme érdekében indokolt. Az intézkedés végrehajtásának és eredményességének figyelemmel kísérése a gyermekvédelmi felelős feladata, tapasztalatairól minden lényeges történés után vagy elmaradása esetén beszámol.

Családsegítő Szolgálat: o szociális életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, valamint krízishelyzetbe kerülő családok megsegítése érdekében vesszük fel a kapcsolatot a Szolgálattal.

11.9. AZ ÓVODA és a CIVIL SZERVEZETEK

Kölsönösen segítő és jó kapcsolatot alakítottunk ki a helyi *Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal*, a veszélyeztetett gyermekek megsegítése érdekében családlátogatást, és egyéni megsegítést szervezünk.

A helyi Sportegyesülettel, akik támogatják és segítik intézményünket, szórakozási és sportolási lehetőségeket biztosítva a gyermekek számára.(Bozsik foci)

11.10. AZ ÓVODA ÉS A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI CSOPORTJA

Együttműködésünk a Tisza világ ökotúra vezetője segítségével folyamatos.

Madáretetés interaktív foglalkozások szervezése.(memóriaajátékok, kártyajátékok) Ingyenes, színes kiadványok, tájékoztató füzetek beszerzése.

Madárbarát óvoda létrehozása közösen.

11.11. AZ ÓVODA ÉS A HÁZIORVOSI SZOLGÁLAT, VÉDŐNŐ, FOGORVOS

Az egészséges életmódra nevelés területein az egészségügyi hálózattal (házi orvos, védőnő, fogorvos) együttműködésünk kölcsönös szűrővizsgálatokat, előadásokat szervezünk a prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása érdekében. Óvodánk védőnője

szükség esetén jön az óvodába, hogy megnézzze a gyerekeket, elvégezze az egészségügyi feladatokat. Amennyiben szükséges visszatér ellenőrzésre;

11.12.AZ ÓVODA ÉS A NAGYKÖRŰ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a helyi önkormányzattal, falunapokon községi turisztikai rendezvényeken veszünk részt.

11.13. AZ ÓVODA ÉS A HELYI IDŐSEK OTTHONA

A nagycsoportosok évente több alkalommal, műsorral kedveskednek az otthon lakóinak. A találkozásokkal a generációk közötti kapcsolat kialakítását az idős emberekre történő odafigyelést alakítjuk a gyermekekben.

FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM:

- 1) Az óvodai nevelés alapprogramja
- 2) Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
- 3) Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- 4) Segédanyag a katolikus óvodák helyi nevelési programjához (írták: Farkasné Egyed Zsuzsanna, Grolyóné Szabó Éva, Mészáros Istvánné, Szerepi Imréné) Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet Budapest, 2010.
- 5) Néphagyományőrző Óvodai Program (írták: Faust Dezsőné, dr. Váginé Farkas Ildikó, Zadravecz Teréz; szerk.: Faust Dezsőné) Gödöllő, 1998.
- 6) Útmutató a néphagyományőrző óvodai program megvalósításához (írták: dr. Bucherna Nádorné, Faust Dezsőné, Fledrichné Rozgonyi Krisztina, dr. Váginé Farkas Ildikó, Zadravecz Teréz) Gödöllő, 1999.
- 7) Nagy Jenőné: Óvodatükör (Óvodai intézmények szakmai munkájának elemzése, értékelése) „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” sorozat 4. száma Szolnok 2001.
- 8) Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból (Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel alternatív program, Útmutató a program megvalósításához) „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” sorozat 2. száma 2., módosított kiadás Szolnok 2002.
- 9) Nagy Jenőné: Tehetségígéreték gondozásának elmélete és gyakorlata 2012.
- 10) Segédanyag a katolikus óvodák nevelési programjához (készítették: Farkasné Egyed Zsuzsanna, Grolyóné Szabó Éva, Mészáros Istvánné, Szerepi Imréné) KPSZTI, 20
- 11) Zöld Óvoda leszünk! - módszertani segédanyag és útmutató Zöld Óvoda címpályázatra készülő óvodapedagógusoknak (kézikönyv, 2016)

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT:

A Helyi Pedagógiai Program hatályba lépése:

A helyi Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A helyi Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- Szervezeti átalakítás
- Törvényi rendelkezések

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

25.1. Legitimációs eljárás

Az intézmény adatai, OM azonosítója: Cseresznyevirág Katolikus Óvoda 5065 NAGYKÖRŰ Május 1. út 7. Oktatási azonosító: 201781	<u>Pedagógiai Program</u> Készítette: Gyulai-Farkas Edina Cseresznyevirág Katolikus Óvoda tagintézmény-igazgatója tagintézmény-igazgató aláírása, pecsét
Legitimációs eljárás	
Az Nkt. 70.§ (2) bek. g) pont, és a 25.§ (4) bek. értelmében A nevelőtestületi határozat elfogadásának határozatszám: 190/NKO/2024.09.05. Nevelőtestület nevében: aláírás	
Véleményezők	
Petrovay György Kat. Ált. Iskola, AMI és Óvoda <u>Igazgatója:</u> aláírás Fejes János Plébános 	A 20/2012. EMMI r. 82.§ (4) bek. és 122.§ (9) bek. alapján a szülők tájékoztatása megtörtént, véleményt nyilvánított <u>Szülői szervezet nevében:</u> aláírás

aláírás	
Az Nkt. 32.§ (1) i)¹ értelmében a házirend rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, a nevelőtestület nevében kérem a fenntartó jóváhagyását. <u>Fenntartó nevében jóváhagyását megadta:</u> aláírás (pecsét)	
A 20/2012. EMMI r. 82.§ (3) bek. alapján a dokumentum nyilvános Megtalálható: https://cseresznyevirag.petrovaykatalisk.hu/ (óvodai honlap)	
Hatályos: a kihirdetés napjától visszavonásig	
Verziószám: 1	Készült: 4 példányban

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

5065, Nagykörű, Május 1. út 7

JEGYZŐKÖNYV

Készültén a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda nevelőtestületi értekezletén

Téma: A Cseresznyevirág Katolikus Óvoda Pedagógiai Programjának módosításainak elfogadása.

Helye:

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Nagykörű

Május 1 út 7.

5065

Jelen vannak:

A Cseresznyevirág Katolikus Óvoda nevelőtestületének tagjai az alábbiak szerint.

Megállapítható, hogy a nevelőtestület határozatképes, az aktív állományban lévő 6 főből, megjelent 6 fő óvodapedagógus

A jegyzőkönyvvezető: Kertész Gabriella,

Jegyzőkönyv hitelesítő: Récsányi Erika, Sári-Gara Hajnalka

Résztvevők:

1. Intézményvezető:.....
2. Tagintézmény vezető:.....
3. Óvodapedagógus:.....
4. Óvodapedagógus:.....
5. Óvodapedagógus:.....
6. Óvodapedagógus:.....
7. Óvodapedagógus:.....
8. Jegyzőkönyvvezető:.....

A-i nevelőtestületi értekezleten a napirendi pontok között szerepel a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda **Pedagógiai Programjának módosításainak elfogadtatása.**

G. Nagyné Récsányi Zsuzsanna, Tagintézmény vezető ismertette a Pedagógiai Program módosításait.

A módosítások elfogadtatása szavazással nyíltan, kézfenntartással történt.

Szavazás:

Az intézmény évi Pedagógiai Programjának módosításait elfogadta a jelen lévő 6 fő óvodapedagógus.

Nem fogadta el:0 fő

Tartózkodott:0 fő

Megállapítás: A nevelőtestület a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda Pedagógiai Programjában szereplő módosításokat 100%-osan, egyhangúan támogatta, **elfogadta.**

.....
Jegyzőkönyvvezető

Jegyzőkönyv hitelesítők:

.....

.....

Nagykörű.

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

5065, Nagykörű, Május 1. út 7

Jelenléti ív

Készült a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda nevelőtestületi értekezletén

Helye:

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Nagykörű

Május 1 út 7.

5065

Napirendi pont: Pedagógiai Program módosításainak elfogadása.

Ideje:

Résztvevők:

Nagykörű,

**Petrovay György Katolikus Általános Iskola,
Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda**
5065 Nagykőrű, Rákóczi u. 22-24.

Telefon: Igazgató, titkárság **(56) 494-011**, Fax(56)543-028

E-mail címünk:petrovayaltisk@vipmail.hu

(OM AZONOSÍTÓ KÓDSZÁM:201781)

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda
5065 Nagykörű, Május 1 út 7-9.

**- Óvodai Nevelőtestület-
Cseresznyevirág Katolikus Óvoda évi
PEDAGÓGIAI PROGRAM módosításainak
elfogadtatása, és jóváhagyása.**

Az óvodai Nevelőtestület a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda a évi
Pedagógiai Programját 20... év hó ... napján egyhangúan elfogadta
és egyetértésével, megvalósítását támogatja.

Kelt: Nagykörű,

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

JEGYZŐKÖNYV

Készült:..... a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda nevelési év

Pedagógiai Program módosításainak elfogadtatása Szülői Munkaközösségi értekezletén.

Helye:

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Nagykőrű

Május 1 út 7.

5065

Ideje:

Jelen vannak:

- A Szülői Munkaközösség tagjai jelenléti ív szerint
- G. Nagyné Récsányi Zsuzsanna Tagintézmény vezető
- Récsányi Erika óvodapedagógus a Mókusz csoport részéről
- Sári-Gara Hajnalka óvodapedagógus Süni csoport részéről
- Kiss Piroska óvodapedagógus a Méhecske csoport részéről.

A jegyzőkönyvet vezeti: Kertész Gabriella

A jegyzőkönyv hitelesítője: Récsányi Erika,

Megállapítható, hogy a SZMK határozatképes, a tagok teljes létszámmal 10 fő megjelentek.

A szülői munkaközösség elnöke Ócsai-Ferenczy Zsuzsanna köszönti a megjelenteket, javaslatot tesz a napirendi pontokra:

1. A Cseresznyevirág Katolikus Óvoda Pedagógiai Programjának előterjesztése röviden G. Nagyné Récsányi Zsuzsanna tag intézményvezető által
2. Szavazás, határozat az elfogadásról.

A jelenlévők egyhangúan elfogadták a napirendi pontokat..

- A programmal kapcsolatban nem tettek egyéb javaslatot a jelen lévő SZMK tagok, így a programot Fazekas Mária Csilla elfogadásra javasolta.
- Az SZMK elnöke nyílt szavazásra kérte a jelenlévőket.

Döntés: Nyílt szavazással a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda..... évi
Pedagógiai Program módosításait az SZMK minden tagja elfogadta, tartózkodás
nem volt.

Jegyzőkönyvvezető:.....

.....
Jegyzőkönyv hitelesítő

.....
jegyzőkönyv hitelesítő

Nagykörű

5065, Nagykőrű, Május 1. út 7

JELENLÉTI ÍV SZMK

**A Cseresznyevirág Katolikus Óvoda évi Pedagógiai Programjának
elfogadása**

Helye:

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda

Nagykőrű

Május 1 út 7.

5065

Ideje:

1. G. Nagyné Récsányi Zsuzsanna
2.
3.
4.

Szülői Munkaközösség tagjai:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

**Petrovay György Katolikus Általános Iskola,
Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda**

5065 Nagykörű, Rákóczi u. 22-24.

Telefon: Igazgató, titkárság (56) 494-011, Fax(56)543-028

E-mail címünk:petrovayaltisk@vipmail.hu

(OM AZONOSÍTÓ KÓDSZÁM:201781)

Cseresznyevirág Katolikus Óvoda
5065 Nagykörű, Május 1 út 7-9.

- Szülői munkaközösség -
Cseresznyevirág Katolikus Óvoda évi
PEDAGÓGIAI PROGRAM módosításainak
ismertetése, elfogadtatása és jóváhagyása

A szülői munkaközösség a Cseresznyevirág Katolikus Óvoda
..... évi Pedagógiai Program módosításait 20... év hó ...
napján megismerte, a benne foglaltakat egyhangúan elfogadta és egyetért,
támogatja.

Kelt: Nagykörű,

.....

Óvodai szülői munkaközösség elnöke

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

